БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 65 (18.841). ● Пайшанба, 15 март 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Чорвачилик—зарбдор фронт

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БОСҚИЧ

● ҚЎЗИЛАТИШ МАВСУМИНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗИШ — ШУ КУННИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИДИР.

Қоракўлчиликда энг масъулиятли даврга кирилди. Илғор хўжаликларда қўзилатиш мавсуми оммавий равишда бошланди. Азамат қўйчивонларимиз чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказдилар. Қиш узоқ ва қаттиқ келишига қарамай қўйлар, ҳусусан совлиқларнинг бола ташлаши, чиқимга чиқишига йўл қўйилмади. Ем-хашак етарли миқдорда тайёрланганлиги, бинолар яхши созланганлиги, суғориш иншоотлари вақтида тартибга келтирилиб қўйилганлиги туфайли совлиқларнинг асосий қисми қишловдан юқори семизликда олиб чиқилди. Бу эса эндиликда кўплаб соғлом эгиз қўзилар олиш имкониятини беради.

Биз, қўйчивонлар ҳамиша совлиқлардан эгиз қўзилар олишни кўпайтириш учун курашиб келдик. Бундан кейин ҳам курашаверамиз. Туёқ сонини кўпайтириш билан бирга қўй-қўзиларни зоотехника қоидалари асосида парваришламоғимиз, маҳсулдорлигини ошириш чораларини кўрмоғимиз керак. Шуни ёдда тутиш керакки, бир бош совлиқнинг чиқимга чиқиши камида уч-тўрт бош туёқ сонининг камайишига олиб келади. Бунга мутлақо йўл қўймаслигимиз лозим.

Бу йил қиш анча узоққа чўзилди. Яйловларни қалин қор босди. Ҳамон ёғингарчиликлар бўлиб турибди. Ем-хашак запаси камаяпти. Юқорида айтиб ўтганимдек, совлиқлар қўзилаяпти. Бундай кезда биз, қўйчивонлар тадбиркорлик билан иш тутмоғимиз, қолган ем-хашакдан ишнинг кўзини билиб фойдаланмоғимиз, ортиқча сарф-харажатга йўл қўймаслигимиз лозим. Яйловларда об-ҳаво тез ўзгариб туради. Бугун совуқ бўлса, келаси куни ҳарорат кўтарилиб кетиши мумкин. Шундай кезларда саросимага тушиб қолмаслик учун бугунги ишларни аъло даражада бажариш билан эътиборни келгуси вазифаларни адо этишга қаратмоғимиз даркор.

Мен 1956 йилдан буён бош чўпонман. Иш давримда кўп табиий қийинчиликларни бошдан кечирдим. Гоҳ ем-хашак етишмади, гоҳ сув тақчиллиги юз берди. Айрим йилларнинг баҳор фаслларида ёғингарчиликлар кўп бўлди, совуқ узоқ давом этди. Ҳалол меҳнат билан барчасини енгдим. Қўйчиликни ривожлантириш, маҳсулдорлигини оширишда зиммамга олган социалистик мажбуриятимни бажараман.

Ўтган йили баҳорда отаримдаги ҳар 100 бош совлиқдан 180 тадан соғлом қўзи олган эдим. Бу йилги мажбуриятим эгиз қўзилар сонини камида 185 тага етказиш. Ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига юзта қўзини ўстиришга қолдираман. Кези келганда шуни айтишим керакки, қоракўлчиликда совлиқлардан олинган урғочи қўзиларнинг деярли ҳаммасини насл учун асраб қолиш чораларини кўрмоғимиз шарт. Айни кезда қоракўл тери тайёрлаш планларини ҳам бажаришимиз даркор. Лекин тери тайёрлаш баҳонаси билан қўзиларнинг пландан ташқари сўйилишига асло йўл қўймайлик!

Ҳар бир колхоз ва совхозда кўплаб зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерлар ва бошқа мутахассислар қизғин иш олиб бормоқдалар. Биз, қўйчивонлар уларнинг меҳнатларини юксак қадрлаймиз, маслаҳатларига амал қиламиз. Шундай экан, мутахассислар ҳозирги ғанимат кунларда отарлар, фермаларда бўлишлари, қўзилатишнинг боришини кеча-кундуз кузатиб туришлари, яйлов баҳодирларига янада кўпроқ амалий ёрдам беришлари керак. Қайси отар ёки фермада ўстиришга қанча қўзи қолдирилиши аниқ белгилаб олинган. Энди унинг ижросини текшириб бориш мутахассисларнинг шарафли бурчидир.

Отарлар ва фермаларда ўстиришга қолдириладиган қўзилар сақланадиган махсус жойлар ташкил қилинган. Майин, ширали ем-хашаклар келтирилган. Турли хил дармондорилар бор. Мутахассислар ана шу ресурслардан самарали фойдаланиш йўллари ҳақида маслаҳатлар бериб бормоқлари, айниқса, тунги парваришни назорат остига олмоқлари керак.

Лекин ҳамма жойда ҳам қўзилатиш мавсумига пухта тараддуд кўрилган, деб бўлмайди. Айрим хўжаликларда ёш қўзилар сақланадиган иссиқ қўзихоналар ташкил қилинмаган. Терига қўзи сўйиш пунктлари яхши тайёрланмаган. Ем-хашак етарли бўлса-да, турли дармондорилар етишмайди. Ана шу ва шунга ўхшаш айрим камчиликларни зудлик билан бартараф этмоғимиз лозим. Ҳар қандай шароитда ҳам дастлабки босқичда олинган урғочи ва эркак қўзилар ўстиришга қолдирилиши керак. Шунда улар ҳаво исиб кетгунча ўзини яхши тутиб олади, шароитга кўникиб, соғлом ўсади. Бу борада бош чўпонлар, уларнинг ёрдамчилари, барча кўмакдошларнинг масъулияти кучайтирилмоғи зарур.

Биз совхозимизда қўзилатиш мавсумини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказишга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқдик. Унда ҳар бир отар, ферманинг ички имкониятлари тўла ҳисобга олинди. Қўйчивонлар орасида социалистик мусобақа бутун чоралар билан кучайтирилмоқда. Мен кўп йиллик тажрибамни Турсун Хуррамов, Азим Раймшукуров, Ражаб Тожиев, Жўра Муродов каби ёш чўпонларга ўргатмоқдаман. Ҳаммамизнинг мақсадимиз битта — у ҳам бўлса қўзилатиш мавсумида эгиз қўзилар олиш бўйича энг юқори кўрсаткичларга эришиш, жунни кўпайтириш, қоракўл тери тайёрлаш планини бажариш, шундай қилиб, келгусида чорва маҳсулотлари тайёрлаш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришга мустаҳкам замин яратишдир. Ҳалол меҳнатимиз билан бунга сўзсиз эришамиз.

Т. ХОНИМОВ,
Деҳқонобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг бош чўпони.

Далалардан хабарлар

МУСТАҲКАМ ЗАМИН

Беруний районидаги Киров номли колхоз азаматлари бу йил 6 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этишга аҳд қилганлар. Айни кунларда хўжаликда чигит экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўрилиб, мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратилмоқда.

Колхоз деҳқонлари ҳосилдорликни оширишнинг муҳим омилларидан бири — далага маҳаллий ўғит чиқаришга алоҳида эътибор беришяпти. Бу муҳим ишга 40 га яқин трактор тележкаси, 2 та юклагич агрегати, «Беларусь» маркали трактор ва 500 нафардан кўпроқ колхозчи жалб қилинган.

Колхоз аъзолари ҳар бир гектар ҳисобига 35—40 тоннадан ҳосил хамиртуруши жамғариш учун ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилишяпти. Мусобақада О. Жуманиёзов, Э. Қорабоев, Т. Жуманов, Х. Юсупов, Қ. Дармишев, С. Авезовлар пешқадамлик қилишмоқда.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида техника воситаларини ремонт қилиш тугади. Бу иш «Дўстлик» бўлимида, айниқса, уюшқоқлик билан ўтказилди. Чигит экиш мавсумида ишлатиладиган барча агрегатлар ремонтдан чиқарилиб, шайлаб қўйилди. Бўлим заршунослари бу йил ҳар гектар ердан 44 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олишган. Бу ўтган йилдаги кўрсаткичдан 5 центнер кўпдир.

— Эрта эккан хирмон уюр, кечга қолган армон қилур, дейди доно халқимиз. Биз бу нақлга амал қилиб, экиш мавсумига ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўряпмиз. Чигитни ернинг ўз намига ундириб олиш учун барча тадбирлар кўриляпти, — дейди тажрибали бригада бошлиғи Н. Ҳакимов. — Чигит ернинг ўз намига ундириб олинса, ниҳол бақувват бўлади. Иккинчидан, ривожи яхши бўлади. Энг муҳими сув тежалади. Ҳозир мутахассисларимиз экиш агрегатларини синовдан ўтказиб қўйишяпти. Айни пайтда экиладиган чигит ҳам ҳозирланаётир. Суратда: (чапдан) илғор бригада бошлиғи Н. Ҳакимов ва селекчи И. Тўйчиев ўртоқлар чигитнинг сифатини кўздан кечиришяпти.

В. Молгачёв фотоси.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг қарори

Юрий Владимирович АНДРОПОВнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида

Коммунистик партия ва Совет давлатининг, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, содиқ ленинчи, тинчлик ва коммунизм учун оташин курашчи Юрий Владимирович Андроповнинг тарихий хизматларини эътиборга олиб, унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети **қарор қиладилар:**

1. Ю. В. Андропов туғилган Ставрополь ўлкасининг Нагутская станциясида унинг бюсти ўрнатилсин.

2. Ярославль областининг Рибинск шаҳри номи ўзгартирилиб, Андропов шаҳри деб аталсин;

Ставрополь ўлкасининг Курсавский райони номи ўзгартирилиб, Андропов райони деб аталсин.

3. «Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасига;
Новолипецк металлургия комбинатига;
Осмон ҳужумидан мудофаа Ленинград олий ҳарбий-сиёсий билим юртига;
Олий ўқув юртларидан бирига;
Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли гвардиячи танкчи Кантемир дивизиясига;
Қизил Байроқ орденли Шимоли-Ғарбий чегара округининг чегарачи отрядига;
Темир йўллар министрлигининг Шимолий Осетия АССР Моздок шаҳридаги 108-ўрта мактабига;
Петрозаводск шаҳридаги пионерлар саройига;
Москва шаҳридаги проспект ёки майдонга ҳамда Ярославль, Петрозаводск шаҳарларидаги ва Москва областининг Ступино шаҳридаги биттадан кўчага;
Ҳарбий-Денгиз Флотининг кемасига Ю. В. Андропов номи берилсин.

4. О. В. Куусинен номидаги Петрозаводск давлат университетининг, Ярославль политехника институтининг ва олий ўқув юртларидан бирининг студентлари учун Ю. В. Андропов номидаги 12 та стипендия белгилансин.

5. Ю. В. Андропов ишлаган Ярославль областидаги Володарский номли кемасозлик заводининг биносига ва СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг биносига, шунингдек, Ю. В. Андропов яшаган Москва шаҳрининг Кутузов проспектидаги 26-уйга ёдгорлик лавҳалари ўрнатилсин.

6. Қизил майдондаги Кремль девори ёнида Ю. В. Андропов қабрига бюст ўрнатилсин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Аср билан ҳамқадам

Истеъдод ва илҳомини халққа хизмат қилдириш, гражданлик туйғуси юксак, актив ҳаётий позицияда турган замондош образини ўз асарларида ёрқин ва кўп томонлама акс эттириш — Советлар мамлакати адибларининг фахрли бурчидир. Бу фикр СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг 13 март куни Москвада бўлиб ўтган пленумида янги бир куч билан янгради. Пленум қатнашчилари ёзувчилар ташкилотлари ва адабий матбуотнинг КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь ва декабрь Пленумларининг қарорларини, ўртоқ К. У. Черненко нутқларида баён этилган қоидалар ва хулосаларни амалга ошириш борасидаги ишини муҳокама қилдилар.

Ижодий союз правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков пленумни очди. Докладчи — СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ю. И. Суровцев, сўзга чиққан бошқа ўртоқлар партия ҳужжатларида совет халқи олдига қўйилган вазифалар ёзувчиларга ўз меҳнатига янада баланд дид ва талабчанлик билан қараш масъулиятини юклайди, деб таъкидладилар. Ёзувчиларнинг жонли образли тили, истеъдодли публицистик мақолалари иқтисодий ва маданий қурилишнинг ҳар қандай йўналишида сезиларли наф келтиришга қодир.

Сўз санъаткорининг ижодий етуклиги ва маҳорати унинг партиявий принципиаллиги, ҳали барҳам берилмаган салбий ҳодисаларга қарши муросасиз кураш олиб бориш маҳорати билан боғлиқ эканлиги пленумда таъкидланди. Ёзувчилар ижоддаги сийқалик ва бачкана мавзулардан қатъиян қутилишлари, бадиий муҳитда танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириб юборишлари керак.

Америка империализмининг айби билан ғоятда кескинлашган халқаро вазият шароитларида, дейишди нотиқлар, ёзувчилар Вашингтоннинг инсониятга қарши сиёсати моҳиятини тинмай фош этишни, барча тараққийпарвар, антиимпериалист адабий ҳаракатлар билан бирликни мустаҳкамлашни интернационал бурчлари, деб биладилар.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ К. У. Черненкога баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро иштирок этди.

(ТАСС).

ИШ ҚИЗҒИН

Фарғона область, Ўзбекистон районидаги «Пахтақайнар» колхози аъзолари ўтган йили 1343 гектар пахта майдонида деҳқончилик қилиб, гектаридан 34,8 ўрнига 36,4 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардилар.

Колхоз пахтапарварлари бу йил ҳосилдорликни 42 центнерга етказиш иштиёқида иш бошладилар. Шу кунларда далаларда иш қизғин. Ариқ-зовурларни ремонт қилиш, далага маҳаллий ўғит чиқариш юксак уюшқоқлик билан давом этяпти. Бу ишлар 45—50 центнерчилар ҳаракатига қўшилган А. Орипов, С. Маҳкамов, М. Мадаминов, У. Меҳмонов бошлиқ бригадаларда яхши ташкил этилган.

М. ДАВРОНОВ.

КООПЕРАТОРЛАРНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

14 март куни Тошкентда «Ўзбекбирлашув» кенгашининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумларининг талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида республика кооператорларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Йиғилиш қатнашчилари қишлоқ меҳнаткашларини саноат ва Озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилаш, хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, кооператив корхоналар ва ташкилотларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш билан боғлиқ масалаларга катта эътибор бердилар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш, сақлаш, қайта ишлаш ва реализация қилишни ташкил этишни такомиллаштириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишда мавжуд бўлган камчиликларни тезроқ тугатиш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Ўзбекистон матлубот кооперацияси вакилларининг XVI съездини 1984 йил ноябрь ойида Тошкентда чақириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров иштирок этди. (ЎзТАГ).

21 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

Ташаббусга қўшилиб

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнат коллективларида москваликларнинг 21 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббуси кенг миқёсда қўллаб-қувватланди. Шаҳар корхоналари ва қурилишларида йиғилиш ва митинглар ўтказилмоқда. Уларнинг қатнашчилари улуғ почин анъаналарига астойдил содиқ эканликларини билдирмоқдалар.

Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз ремонт заводининг меҳнаткашлари москваликларнинг ташаббусини биринчилар қатори маъқулладилар. 13 март куни корхонанинг электр аппаратлар цехида кўп кишилик митинг бўлди. Қуюв цехининг катта мастери А. Б. Юсупов сўз олди.

— Шонли революцион ва меҳнат анъаналари соҳиби бўлган корхонамиз коллективи коммунистик шанбаликларда ҳар йили фаол қатнашиб келмоқда, — деди у. — Мен ишлаб турган цех меҳнатчилари бу йил ҳам тўла составда коммунистик меҳнат байрамига чиқиб, юксак унумдорликка эришишга қарор бердилар. Биз совет халқининг бахт-саодати йўлида бепул ишлаш билан улуғ коммунистик идеалларга содиқлигимизни яна бир бор намойиш қиламиз.

Митингда сўзга чиққан электр слесарлар бригадири Н. М. Железнов, слесарь-электрик В. А. Холин, завод бош инженери И. А. Бобров ва бошқалар ўз ўртоқларини В. И. Ленин туғилган кунни зарбдор меҳнат билан нишонлашга чақирдилар.

Якдиллик билан қабул этилган резолюцияда айтилишича, корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ленинча коммунистик шанбаликка якдиллик билан чиқиб, смена топшириқларини ошириб бажарадилар.

21 апрелда тортувчи электр двигателларининг 6 комплекти, битта дизель, олти жуфт ғилдирак ремонт қилинади, икки мингтадан кўпроқ тормоз колодкаси тайёрланади, 20 тонна пўлат қўйма эритилади. «Қизил шанбалик» куни ҳаммаси бўлиб 67 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Шу йўл билан ҳосил бўлган маблағни шанбалик фондига ўтказишга қарор қилинди.

«Ташсельмаш» заводининг цехларида москваликларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинглар бўлиб ўтди. Уларда сўзга чиққан кишилар машинасозларнинг ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришга, қишлоқ меҳнатчиларини пухта техника билан таъминлашга кўпроқ ҳисса қўшишга астойдил интилаётганликлари тўғрисида гапирдилар. КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумининг якунлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун коллектив бошлаган курашни янада кучайтирди, деб таъкидлашди нотиқлар. Ташсельмашчилар, дейилади цехларнинг коллективлари қабул қилган резолюцияларда, партия қарорларига амал қилиб, шанбаликка тайёргарлик кунларида резервларни ижодий тарзда излашни кучайтирадилар, коммунистик меҳнат байрамини юксак даражада ўтказадилар, шу кун учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарадилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ЮБИЛЕЙГА АРМУҒОН

▲ «Янгиерводстрой» трестининг экскаваторчиси, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Александр Панин партиямиз қарорларига амалий иш билан жавоб беряпти. У бу йил меҳнат унумдорлигини пландан ташқари уч процент кўпайтиришга аҳд қилди. Механизаторнинг иш унуми эса у қабул қилган мажбуриятга — бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш мажбуриятига мувофиқ режалаштирилмоқда.

А. Панин экскаватор бошқаришнинг энг илғор усулларини пухта ўзлаштириб олган. Ҳар бир иш дақиқасидан унумли фойдаланади, меҳнат кунидан сўнг эса техникани навбатдаги сменага тайёрлаб қўяди. Ҳозир у 1988 йилнинг иккинчи ярми учун мўлжалланган топшириқларини бажаряпти. Пландан ташқари процентлар салмоғи эса, моҳир экскаваторчига ўн иккинчи беш йилликни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллиги юбилейигача адо этиш имконини беради.

Қ. Ортиқов, Р. Зокиров, И. Дорофеев ва бошқа зарбдорлар А. Панин изидан боришяпти. Улар ҳам вақтдан ўзиб, нормани 150—180 процентга етказиб бажармоқдалар.

1985 ЙИЛ ҲИСОБИГА

▲ Жарқўрғондаги 48-автотранспорт корхонаси ҳайдовчилар бригадаси бошлиғи В. Сабоев юк ташиш ҳажмини январь ойига нисбатан бир ярим баравар оширди. У «МАЗ-503» машинасини икки прицеп билан бирга бошқариб мана шундай муваффақиятга эришди. Бу прицепларнинг бири олти тонналик стандарт прицеп бўлса, иккинчиси саккиз тонналидир. Бригада бошлиғи уни корхона ремонтчилари билан бирга ҳисобдан чиқарилган автомашиналардан ясади.

Илғор бригада шофёрлари Х. Нуриддинов билан А. Сальниковнинг меҳнат муваффақиятлари ҳам қувонарлидир. Улар ҳам автомобиль поездини моҳирлик билан бошқармоқдалар. Моҳир ҳайдовчилар ҳозир 1985 йил ҳисобига ишлашяпти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ И. МЎМИНОВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мардлик ва фидокорлик кўрсатганлиги учун халқ депутатлари Наманган шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта сержанти ўртоқ Йўлдошбой **Мўминов** СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.
Тошкент шаҳри.
1984 йил, 14 март.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матбуотда кўп йил самарали ишлаганлиги учун Тошлоқ район «Тошлоқ тонги» газетасининг редактори ўртоқ Исмоил **Фозиловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашда актив иштирок этганлиги, СССР халқлари интернационал дўстлигини ривожлантиришга шахсан ҳисса қўшганлиги учун ҳамда туғилган кунига саксон йил тўлиши муносабати билан ўртоқ Александр Александрович **Гузовскийни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Кўчма виставка

14 март куни Тошкентда «Социал страхование ва СССР касаба союзлари» мавзуида кўчма виставка очилди. Виставка меҳнаткашлар давлат социал страхованиесини , бошқариш СССР касаба союзларига топширилганлигининг 50 йиллигига бағишланган.

Экспозиция ўн биринчи беш йиллик социал программаси муваффақиятли амалга оширилганлиги тўғрисида ҳикоя қилади, касаба союзларининг санаторий-профилакторийларни ривожлантиришдаги ижобий тажрибаси билан таништиради. Махсус бўлимда Ўзбекистонда социал страхование қандай ривожланаётганлиги кўрсатилган.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

КАДРЛАР МАСЪУЛИЯТИ

Косонсой районн меҳнаткашлари халқ хўжалигининг барча соҳаларида муайян ютуқларга эришмоқдалар. Бу муваффақиятлар район партия комитетининг бюроси фаолиятида ленинча иш услуби тобора чуқур қарор топтирилаётгани, партиявий-ташкилий ва сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлиги оширилаётганлиги натижасидир. Айниқса, кадрларни танлаш, тарбиялаш, жой-жойига қўйиш билан жиддий шуғулланилмоқда. Зеро, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль Пленумида, сайловчилар билан учрашувда партия Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненко таъкидлаганидек, кадрларнинг масъулиятини ошириш, ўз вазифасини бекаму кўст ижро этиши учун, аниқлик ва ташаббускорлик учун, ўртага қўйилган вазифаларни сўзсиз бажариш учун кадрларга нисбатан юксак талабчанлик муваффақият гаровидир.

«Совет Ўзбекистони» мухбири А. Ниёзов район партия комитетининг биринчи секретари С. Каримовдан кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, топширилган иш учун уларнинг масъулиятини ошириш соҳасида олиб борилаётган ишларнинг усул ва услублари, бу борадаги ибратли тажрибалар тўғрисида гапириб беришни сўради.

— Самарахон Каримович, район мажбуриятни ҳам ошириб бажарганлигини баъзилар куз яхши келгани билан изоҳламоқчи бўлишяпти. Ваҳолонки, куз, умуман, Ўзбекистонга жуда илиқ келди. Демак, Сизлар эришган ютуқнинг омили фақат шундагина бўлмаса керак?

— Тўғри, куз районимизда ҳам яхши келди. Лекин пахтакорларимиз кейинги 20-30 йил ичида ўтган йилгидек катта қийинчилик ва машаққатни бошдан кечиришмаганди.

Пахта учун курашда кадрларимизнинг сараги-саракка, пучаги-пучакка чиқиб қолди. Худойбердиев номли совхознинг Пўлатхон Раҳматов бошқарувчи бўлган бўлими далалари дўлдан қаттиқ шикастланган эди. Аммо бўлим бошқарувчиси, коммунистлар тушкунликка тушишмади, пахтакорларни табиий офат оқибатларини тугатиш, ғўзани тезроқ ривожлантиришга руҳлантиришди. Натижада биринчилар қатори мажбуриятни ҳам бажаришди. «Қўқимбой» совхозининг Абдурауф Мадалиев, Аҳмадхон Хожиев, «Дўстлик» совхозининг Асланхон Исмоилов сингари бўлим бошқарувчилари пахта тайёрлаш бўйича олган социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида коммунистларга хос ташкилотчилик, авангардлик кўрсатишди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати, КПСС XXVI съезди делегати Абдусаттор Шарипов, Муҳаббат Ҳомидова, Мамасидиқ Юсупов, Бувахон Ҳафизов каби бригада етакчиларининг фаолияти ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Лекин Эсон Ҳасанбоев, Усмон Йўлдошев, Болтабой Мирзаев, Камолиддин Ҳайдаров каби бригадирлар ўзларига топширилган участкаларда ташаббус кўрсатиб ишламадилар, зарур ташкилотчилик ишларини амалга оширмадилар. Куйбишев номли колхоз бош агрономи Худойберди Оққулов саратондаёқ бундай ноқулай об-ҳавода план бажарилмаса керак, деб қийинчиликлар олдида таслим бўлди. Тушкунликка тушиб, ишдан бўшаш ҳақида ариза берди, уни вазифасидан бўшатишга тўғри келди.

Масъулиятли вазифасига икки хил муносабат тўғрисида яна бир мисол. «Правда» ва Куйбишев номли колхозлар бир хил шароитга эга. Далалари далаларига туташ. «Правда» колхозига кўп йиллардан бери Абдураззоқ Саломов раҳбарлик қилади. Куйбишев номли колхозга эса икки йилча муқаддам ёш коммунист Ёқубжон Эшматов правление раиси қилиб сайланган.

Саломов ўзининг кўп йиллик тажрибаси, ўзига хос иш усулига ишониб, хотиржамликка берилди, яхши ишламади. Эшматов эса тиришиб-тортишиб, эрта демай, кеч демай меҳнат қилди, кекса деҳқонларнинг маслаҳатига суянди, коммунистларга таянди. Натижада планни шараф билан адо этди. Саломовнинг «раҳбарлик принциплари» эса колхозчиларни қийнади, холос. Колхоз планни уддалай олмади. Район партия комитети «Правда» колхозида юз берган бу воқеага КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорлари асосида принципиал баҳо берди. Колхоз партия ташкилоти ҳам ишда бўшашувчанликка, хотиржамликка берилди. Партком маъмурият фаолияти устидан назоратни бўшаштириб юборди. Раҳбар кадрлар тарбияси билан етарли шуғулланмади, талабчанликни пасайтириб қўйди.

— Константин Устинович Черненконинг нутқларида кадрларни танлаш масаласига алоҳида тўхталиниб, уларни ишчанлик ва сиёсий хислатларига қараб пухта танлаш, ишлаб чиқаришнинг чинакам ташкилотчиларини, ташаббускор, қобилиятли ходимларни тарбиялаб вояга етказиш жуда муҳим аҳамиятга эгадир, кадрларга нисбатан қарор топган хайрихоҳлик муносабати юксак талабчанлик ва принципиаллик билан тобора кўпроқ бирга қўшилиши керак дейилган.

— Шунингдек, буларнинг ҳаммаси партиявий ишнинг энг зарур бўғинлари эканлиги ҳам уқтириб ўтилган. Ҳозир ўтган йилги ютуқ ва камчиликларни сарҳисоб қилиб, кадрлар танлашни янада яхшилаш учун нималар қилиш кераклиги ҳақида ўйлаяпмиз. Ишчан, фақат бугунги кунни эмас, эртани ҳам ўйлаб иш юритадиган коммунистларни танлаш, уларни тарбиялаш, раҳбарлик лавозимларига кўтаришга эътибор кучайтирилмоқда. Масалан, ўтган йили «Госкомсельхозтехника»нинг район бўлими бошқарувчилигига Абдумунисхон Зиёвуддиновни тайинладик.

— «Дўстлик» совхози партия комитетининг секретари бўлиб ишлаган йигитми? У билан бир куни суҳбатлашганимизда Андижон пахтачилик институтини битирганимдан бери ўтган ўн икки йил ичида олти жойда турли лавозимларда ишладим, деганди...

— Тўғри. У қисқа вақтда «Госкомсельхозтехника»да технологликдан бош инженерликка кўтарилди. «Косонсой» совхозида партия комитети секретари, қишлоқ Совети раиси, «Дўстлик» совхози бўлим бошқарувчиси, партия комитети секретари бўлиб ишлади. Уни бу катта-кичик лавозимларга райком бюроси ишониб юборган. У қандай лавозимда ишламасин, табиатан босиқлик, мулоҳазалилик, ташаббускор ва изланувчанлик каби хислатларини йўқотмади. Аксинча, одамлар билан ишлаш салоҳиятини, ташкилотчилик маҳоратини эгаллаб борди. Коммунист Зиёвуддинов ҳар қандай топшириқни ҳам сўзсиз, чин дилдан бажара олишига ишонч ҳосил қилгачгина ҳозирги масъулиятли вазифага тайинладик.

Яқинда эса «Ленин йўли» колхози партия комитетининг секретари Тоҳирахон Мирзаевани район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосарлигига сайладик. Партcomнинг ҳисобот-сайлов йиғилишида кўп коммунистлар сўзга чиқиб, Мирзаева ҳақида илиқ фикрларни билдиришди.

Худойбердиев номли совхознинг олдинги раҳбарлари фақат пахта етиштириш билан шуғулланиб, бошқа соҳаларни ривожлантириш, совхоз территориясини ободонлаштириш, ишчиларнинг намунали меҳнат қилишлари ва яшашлари учун шарт-шароитлар яратиш масалаларига «қўллари тегмасди». Совхоз директорига кўп танбеҳ бердик. Катта-кичик йиғинлар, мажлисларда танқид ҳам қилдик. Бироқ, хулоса чиқариб олмади. Партия эса маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга социал масалаларни ҳам тўғри ҳал этишни талаб қиляпти. Шуни назарда тутиб, совхоз директорини ишдан бўшатдик. Унинг ўрнига олий партия мактабини тамомлагач, райкомнинг ташкилий бўлими мудири бўлиб ишлаётган Турсунбой Мираҳмедов тайинланди. У илгариги директор юрган йўлдан юрмади. Ишлаб чиқариш ва деҳқонларнинг турмуш маданиятини ошириш масалаларига бирдек жиддий эътибор берди. Ҳозирга келиб, совхозда пахта билан бир қаторда бошқа турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми ҳам ортиб боряпти, кўплаб уй-жойлар, болалар боғчалари, маданий-маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари барпо этиляпти. Қишлоқлар шаҳар ҳуснига эга бўлиб боряпти.

Раҳбарнинг обрўси лавозим билан келмайди. Аксинча, узоқ ва машаққатли меҳнат орқали мисқоллаб йиғилади. Ўз тинчлигини, фаровонлигини бошқалар ҳисобига қурмоқчи бўлган, ўзгалар учун ўз ҳаловатидан кеча олмаган киши ҳеч қачон обрў топмайди. Гоҳида бирор кишини катта лавозимга кўтарсангиз, бир зумда ўзгариб қолади. Фақат манфаати тегадиган кишилар билан дўст тутинишга ҳаракат қилади. Бундай раҳбарлар, афсуски, учраб туради. Педагогика билим юртининг директори С. Абдулхаев, ремонт-қурилиш участкасининг бошлиғи М. Дадахонов, «Қўқимбой» совхозининг бўлим бошқарувчиси Ж. Қодировлар ана шундай кишилар бўлиб чиқишди. Улар ўз устларида ишлашмади, план ва топшириқларнинг бажарилишини таъминлашмади. Райкомнинг бюроси уларни тарбиялашга ҳаракат қилди. Иложи бўлмагач, улар вазифаларидан олиб ташланди.

— Кадрларни танлаш ва тарбиялашда қандай усуллардан фойдаланилмоқда?

— Аввало, бирор кишини раҳбарликка тайинламоқчи бўлсак, кўп вақт бирга ишлаган беш-олти коммунист билан якка-ма-якка суҳбатлашамиз. Номзоднинг характерида қандай хислатлар бор, уни бирор жойга раҳбар қилиб тайинласак хато қилмаймизми, ана шу саволларга жавоб излаймиз. Ҳатто коммунистларнинг фикрларини ёздириб оламиз. Сўнгра бу характеристикалар бюро аъзолари билан биргаликда кўриб чиқилади. Айрим масалаларни ҳал этишга қийналаётган раҳбарлар билан ўзаро суҳбат ўтказамиз. Уларга иложи борича ҳам амалий, ҳам назарий ёрдам берамиз.

— Чуст районида ишлаган пайтингизда райкомнинг бюроси бир куннинг ўзида колхоз раиси билан партком секретарини ишдан бўшатиш ҳақида қарор чиқарган экан?

— «Ўзбекистон» колхози правлениесининг раиси билан партком секретари ўртасида кўпдан бери иттифоқ йўқ эди. Улар орқаворотдан ҳар хил майда гапларни тарқатиб юришаркан. Ўшанда баъзилар райком қаттиқ кетди, уларни ишдан ҳайдамаслик керак эди, деган фикрлар ҳам билдиришди. Лекин колхозчилар ўртасида обрў-эътибори совирилган, оддий муомалани ҳам билмаган кишилар кўпчиликка раҳбарлик қила олармиди? Райком кеч бўлса ҳам кадрларни танлашдаги ўз хатосини англаб, аҳволни тузатди. Бу райондаги бошқа раҳбарларга ҳам сабоқ бўлди. Орадан ўн йилдан ортиқ вақт ўтди, лекин иккала районда ҳам бу каби воқеа содир бўлганича йўқ.

— Кадрларни танлашда хатоларга ҳам йўл қўйганмисиз?

— Чустда райком секретари сифатида иш бошлаган дастлабки йилларимда жуда қизиққон эдим. Гоҳо юзаки таассуротларга ишониб, тез бир фикрга келиб, хато қилганман. Область партия комитетининг ўша пайтдаги биринчи секретари Асадулла Ашрапович Хўжаев менга бу борада катта сабоқ берган. Агар у кишига бирор лавозимга кимнингдир номзодини айтсак, дарҳол фикрини билдирмасдилар. Орадан ўн-ўн беш кун ўтгач, «ҳа ёки йўқ» дердилар. Кейин билсак, бу вақт ичида обком секретари ҳам номзод ҳақида ўзини қизиқтирган саволларга жавоб излар экан. Асадулла Ашраповичдан кўпчилик билан маслаҳатлашиш, салбий ва ижобий фикрларни солиштиришни ҳам ўргандим. «Агарда бирор кишини янги лавозимга тайинламоқчи бўлсангиз, —дер эди Асадулла Ашрапович, — унинг айбини топиб туриб, роса боплаб танқид қилинг! Ана шунда унинг ҳақиқий қиёфаси намоён бўлади. Агар у иродасиз, фақат шу кунинигина ўйлайдиган, ҳаққоний танқиддан қўрқадиган бўлса, ундай коммунист кўпчиликка раҳбар бўла олмайди».

Қизил байроқли районимиз коммунистлари, барча меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль Пленуми қарорларини, ўртоқ К. У. Черненко нутқларини чуқур ўқиб-ўрганмоқдалар. Барча куч ва имкониятларни юксак маром билан ишлашга, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кучайтиришга сафарбар этмоқдамиз.

●

АНДИЖОН. Пахтаобод райони марказида Андижон ип газлама комбинатининг филиали ишга туширилди. Корхона меҳнат аҳли зиммага олинган мажбуриятларни шараф билан бажариш учун мусобақани кун сайин қизитмоқда.

Суратларда: 1. Тўқув цехининг илғор ишчиси Ҳалима Холдорова. У топшириқларни 110-120 процентга етказиб адо этмоқда. 2. Корхона цехларидан бири.

Е. Ботиров фотолари.

ШОНЛИ САНА

СССР билан КХДР ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг 35 йиллигига бағишланиб 13 март куни Москвада жамоатчилик кечаси бўлиб ўтди.

Нутқларда қайд этиб ўтилганидек, битим амалда бўлган йиллар мобайнида бизнинг КХДР билан алоқаларимиз беқиёс даражада кенгайиб, чуқурлашди. Бу алоқалар иккала мамлакат халқларига социалистик тузум афзалликларидан тўлиқроқ фойдаланиш имконини бермоқда. Ўтган 35 йил мобайнида КХДР меҳнаткашлари эришган ютуқларда совет ишчилари, инженерлари, олимлари меҳнатининг улуши ҳам бор.

СССРдагилар КХДРнинг мамлакатни тинч демократик асосда бирлаштириш йўлидаги астойдил куч-ғайратларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидланди.

КХДРнинг СССРдаги элчиси Квон Хи Ген Корея Меҳнат партияси, бутун корейс халқи КПСС ҳамда совет халқи билан дўстликни ҳамиша қадрлаб келганликлари ва қадрлаётганликларини айтди. У корейс халқининг мамлакатни тинч қайта бирлаштириш йўлидаги курашини актив қўллаб-қувватлаётганлиги учун СССРга чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

(ТАСС).

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

ИЖОД ДОВОНЛАРИ

Юрий БОНДАРЕВ 60 ёшда

Шундай асарлар бўладики, улар китобхон қалбидан чуқур жой олади, асрлар бўйи яшайди. Бу китобларни яратган ижодкорлар номи эса дилларда ардоқланади. Ана шундай ноёб бахтга сазовор бўлган адиблардан бири — совет адабиётининг таниқли намояндаси Юрий Бондаревдир. Адибнинг «Йўл танлаш», «Соҳил» каби романлари совет адабиётининг мумтоз намуналари қаторидан ўрин олган. Сценарий муаллифларидан бири Юрий Бондарев бўлган «Ҳалоскорлик» фильми, тўғрироғи, киноэпопеяси оламшумул довруқ қозонган. Мана шу ўлмас асар ижодкорларидан бири сифатида у 1972 йил Ленин мукофоти лауреати бўлган.

... 1949 йил «Смена» журнали «Йўлда» номли ҳикояни журналхонлар ҳукмига ҳавола этди. Ҳикоя муаллифи студент Ю. Бондарев эди. Илк ҳикояси чоп этилган кезлар ёш адиб эндигина йигирма беш ёшга тўлганди. Бироқ ана шу чорак асрлик умр кейинчалик адиб ижодида муҳим аҳамият касб этди. У қайта ва қайта шу даврга мурожаат қилди. Чунки бу давр тарихий воқеаларга бой кечган эди.

У 1924 йилнинг мартида Орск шаҳрида дунёга келди. Кейинчалик оиласи Москвага кўчди. Бондарев Москва мактабларининг бирида таълим олди. Ўқишни битириш арафасида Улуғ Ватан уруши бошланди. 1942 йилнинг қишида бўлажак адиб фронтга отланди. Сталинград жангида иштирок этди, яраланди. Даволангач, яна жанг қилишда давом этди. Ғалабадан сўнг у Максим Горький номидаги Жаҳон адабиёти институтида таҳсил кўрди. Бондаревнинг жуда кўп йирик асарларида ана шу давр ҳаёти қаламга олинади. Адибга катта шуҳрат келтирган «Иссиқ қор» романи, «Сўнгги отишмалар», «Батальон ўт очишни сўрайди» қиссаларида биз шу манзарани кўрамиз.

Гарчи Бондаревнинг илк ҳикоялар тўплами 1953 йилда нашр этилган бўлса-да, унга «Иссиқ қор» романи катта шуҳрат келтирди. Бу асарда ёзувчи Улуғ Ватан урушининг энг оғир жабҳаларидаги курашни, ана шу курашда тобланган иродаларни, солдат ва офицер-

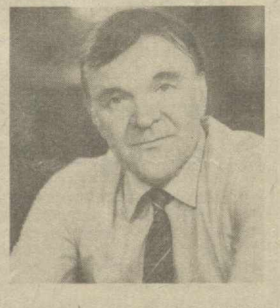

ларнинг қаҳрамонликлари — жанговар ҳаётини кўламли тарзда ифода этади. Юқорида айтганимиздек, Бондарев уруш мавзуига қайта-қайта мурожаат қилади, бу мавзу адиб ижодида етакчи ўрин тутади. «Сукунат», «Икковлон» романлари ҳам ана шу мавзуда яратилган ёрқин асарлардир.

Юрий Бондарев номини дунёнинг йирик адиблари сафига қўшган асарлар «Йўл танлаш» ва «Соҳил» романларидир. «Соҳил» романи нафақат Иттифоқ китобхонларида, балки чет эллик китобхонларда ҳам жуда катта қизиқиш уйғотди. Даврнинг ахлоқий-фалсафий муаммолари изчил тадқиқ этилган бу йирик асар тез орада кўпгина тилларга таржима қилинди. 1977 йил Ю. Бондарев «Соҳил» романи учун СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди.

«Йўл танлаш» романи адибнинг бошқа асарларидан ажралиб туради. Асар замондошларимиз ҳақида, тўғрироғи, зиёлилар ҳақидадир. Асар инсоннинг ўз умрини ва бу оламнинг асил моҳиятини идроклашга интилиши ҳақида. Бу романда ҳам адиб бурунги мавзуига, яъни, уруш мавзуига бир қадар содиқ қолади, уруш туфайли катта кулфатлар орттирган кишиларнинг чуқур руҳий кечинмаларини теран очиб беради. «Йўл танлаш» романи ўқувчини ҳаёт ҳақида, инсон умрининг моҳияти ҳақида чуқур мушоҳада юритишга ундайди. Бондарев бу ажойиб асари учун иккинчи марта СССР Давлат мукофоти лауреати бўлди.

Юрий Бондаревнинг ҳар бир чиқиши, у ҳикоя ёки мақола бўлсин, қисса ёки роман, бундан қатъи назар китобхонда катта қизиқиш уйғотади. Чунки адиб давр масалаларини кўтаришга ҳаракат қилади. «Мен улуғ рус адабиётига мансуб бўлганлигимдан фахрланаман», дейди «Соҳил» романининг қаҳрамони Никитин. Никитин Бондаревнинг кўнглидаги гапни айтаётгандек туюлади бизга. Дарҳақиқат А. Пушкин, Л. Толстой, Ф. Достоевский, Н. Гоголь, А. Чехов каби рус адабиёти классикларининг барҳаёт анъаналарига содиқ адиб шу анъаналарни бойитиш йўлида тер тўкмоқда, дурдона асарлар яратмоқда. Ҳали у ижоднинг янада юксак довонларини забт этади.

Р. ҒАНИЕВ.

ҚИШЛОҚ ТУРМУШ МАДАНИЯТИ

КЎЧАЛАР ОБОДОНЛАШМОҚДА

● Ромитандаги Боғисандон, Чортоқ, Тошработ, Чандир, Питмон, Дўрмон, Қўрғон, Тошмачит қишлоқларининг тарихи бир неча асрларга туташ. Бу қишлоқларда жуда кўп яхши ўзгаришлар бўлди. Лекин ҳовлиларни ўраб олган пахса деворлар ҳамон кўзга ташланади.

Қадимий қишлоқларни янгилашга онд катта ишларни мана шу пахса деворлардан бошлашга қарор қилинди. Махсус комиссия халқ депутатлари, қишлоқ ветеранларининг таклифига биноан тадбирлар комплексини ишлаб чиқди ва у район партия комитети бюроси, район ижроия комитетининг қўшма мажлисида тасдиқланди.

Жуда катта ҳажмдаги ишларни бажариш: қулаган деворларни олиб ташлаш, ҳар бир уйни ремонт қилиш, кўчаларни, ариқ-зовурларни тартибга келтириш керак эди.

...Одамлар ўзлари яшаб турган кўча ва уйларнинг ташқи қиёфаси ўзгарганлигини кўриб, уйлари ичкарисини ҳам ремонт қилишга киришдилар. Ҳар бир уй ремонт қилингандан кейин мебелларни ҳам ўзгартирадиган бўлиб қолишди. Колхоз магазинларининг сотувчилари деҳқонларнинг буюртмаси билан хўжалик молларн ва мебеллар келтиришди.

Қадимий қишлоқлар баҳорни янгича қиёфада қаршилади. Ромитан районидаги яна 165 та қишлоқ, шунингдек қўшни Свердлов районидаги қишлоқларнинг аҳолиси ободонлаштириш ишларини олиб бормоқдалар.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

МУЗЕЙНИНГ АСОСИЙ ЭКСПОНАТИ

● СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг кумуш медали Андижон область Москва районидаги «Ленинизм» колхози музейининг уч мингинчи экспонати бўлди. Фарғона водийсида энг яхши музейлардан бири бўлган мана шу колхоз музейи залларида водийнинг ўтмиши тўғрисида, революцион воқеалар ҳақида, қадим-қадимларда бир парча ерга зор бўлган деҳқонлар қандай қилиб ерли бўлганлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи бой материал тўпланган. Дастлабки колхозлар тўғрисида ҳикоя қилувчи экспонатлар музей стендидан жой олган. Пахтачилик бригадасининг бошлиғи, уруш инвалиди, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуваҳоб Қўчқоровга алоҳида стенд ажратилган. У фронтдан қайтиб келгач, урушдан кейинги машаққатли йилларда бригадага бошчилик қилди, ҳар гектар майдондан қирқ центнер ҳосил етиштирди. Абдуваҳоб Қўчқоров сингари пахтакорларнинг меҳнати колхозга муваффақиятлар келтирди. Ҳозирги вақтда хўжалик Бутуниттифоқ виставкасининг мукофоти билан тақдирланди.

К. НИЗОМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

янгиликлар

ФАРҒОНА

БЕШ ЙИЛЛИК ГВАРДИЯЧИЛАРИ

● «Облколхозстрой» трестига қарашли қурилиш материалларини технологик комплектлаш бошқармасининг ишчан шофёри Зиякарим Ҳошимов ҳозир 1986 йилнинг июнь ойи ҳисобига халқ хўжалик юкларини ташимоқда. У беш йилликнинг ўтган уч йили ичида 6,5 тонна дизель ёнилғисини тежаб қолишга эришди.

Қопчиғай темир-бетон буюмлари заводи бетончиси Дадахон Ўроқбоевнинг меҳнат календарида эса 1986 йилнинг май ойи варағи очилди. У уч йил мобайнида пландаги 2270 кубометр ўрнига 4295 кубометр бетон ишларини бажарди. 78 кубометр бетонни тежаб қолди.

Район қурилиш материаллари заводи тракторчиси Ғофиржон Сиддиқов, «Облколхозстрой» трестига қарашли 30-махсус механизациялашган колонна шофёри Убайдулла Султоновлар ҳам шу кунларда 1986 йилнинг февраль-март ойлари ҳисобига иш бажаришяпти.

ҲАШАР ЙЎЛИ БИЛАН

● Фарғона область Олтиариқ район Файзобод қишлоқ Советидаги Залха қишлоғи ўқувчилари яқинда ажойиб тортиқ олишди. 520 ўринли шинам қилиб қурилган янги мактаб биноси 17-мактаб ўқувчилари ихтиёрига топширилди.

Мактаб биноси ўзбек халқининг ажойиб удуми — ҳашар йўли билан қуриб битказилди. Бунда 9-қурилиш трестига қарашли 149-механизациялашган кўчма колонна қурувчиларига қишлоқ Совети территориясидаги мактаблар, «Ленинизм» колхози, 1-қишлоқ қурилиши, қурилиш конструкциялари комбинатларининг меҳнатчилари яқиндан ёрдам бердилар.

Э. ИБРОҲИМОВ.

ДЕПУТАТЛАР—МУСОБАҚА БАЙРОҚДОРЛАРИ

Барча совет кишилари қатори жонажон республикамиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленуми қарорларини, партия Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён қилинган қоида ва хулосаларни жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар. Ҳозир барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективларида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда. Бу меҳнат беллашувида маҳаллий Советларнинг депутатлари ҳам олдинда бормоқдалар. Партиямизнинг эришилган суръатни, топшириқларни ҳал этишдаги умумий сафарбарликни сақлаш, самарадорликни ўстиришдаги ижобий тенденцияларни фаол ривожлантириш — уларнинг жанговар шиоридир. Яқинда Тошкент шаҳар Советининг бир гуруҳ депутатлари янги ватанпарварлик ташаббуси билан чиқдилар. Қуйида ташаббускорларнинг баъзиларига сўз берамиз.

ИЗЛАНГАНГА ТОЛЕ ЁР

М. ТУРОБОВ,
«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» бирлашмасининг созловчиси:

— Аввало, ташаббуснинг моҳияти ҳақида қисқача сўзлаб ўтай. Биз, пойтахтлик бир гуруҳ депутатлар партия йўл-йўриқларига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида меҳнат унумдорлигини планга қўшимча камида бир процент ўстириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент арзонлаштиришга қарор қилдик. Бу мажбуриятни сўзсиз бажарсак меҳнат унумдорлиги бўйича зиммамизга олган беш йиллик топшириғини Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига қадар бажара оламиз. Бу реалми? Албатта, мураккаб, аммо бажарса бўладиган ишдир. Бунинг учун ҳар бир иш жойида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, резервларни астойдил қидириш лозим. Мен ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялашга ёрдам берувчи бир қанча таклифларни киритдим. Шу туфайли ҳозир менинг меҳнат календаримда 1985 йилнинг март ойи. Серқуёш республикамиз тўйига қадар беш йиллик топшириқни адо этишни мўлжаллаяпман.

●

БИР МАРОМДА

Е. СМОЛЬЯНИНОВА,
«Средазэлектроаппарат» бирлашмасининг йиғувчи-слесари:

— Корхонамизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар республикамиздан ташқарида ҳам маълум ва машҳурдир. Ҳозир бирлашмамиз маҳсулотлари 60 та хорижий мамлакатга чиқарилмоқда. Корхонамиз коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида фаол иштирок этиб, Уренгой-Помари-Ужгород газ қувури учун мосламалар етказиб бериш планини барвақт, ўтган йил 1 августдаёқ бажарганлиги тўғрисида рапорт берган эди. Коллективимиз бундай муваффақиятга бир маромда ишлаш, меҳнат унумдорлигини барча чоралар билан ошириш юзасидан амалга ошираётган собитқадам фаолияти эвазига эришмоқда. Бирлашмамиздаги кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари ташаббусимизни қўллаб-қувватлаб, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари камида бир процент ўстириш, маҳсулот таннархини камида 0,5 процент қисқартириш мажбуриятини олдилар.

●

ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

О. НИКИТИН,
2512-автоколонна ҳайдовчиси:

— Партиямиз Марказий Комитетининг меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан бир процент ошириш, таннархни қўшимча 0,5 процент арзонлаштиришга эришиш тўғрисидаги йўл-йўриқлари, айниқса, транспортчилар учун ниҳоятда муҳимдир. Негаки, транспорт экономиканинг қон томири бўлиб, халқ хўжалигининг барқарор ривожланиши кўп жиҳатдан транспортдаги ишларнинг аҳволига боғлиқ. Буни яхши тушунган автоколоннамиз ҳайдовчилари меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини ўзлаштиришга, транспорт воситаларидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор беряптилар. Коллективимиз резервларни сафарбар қилиш орқали йиллик планни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилди. Планга қўшимча 3 минг тонна юк ташиймиз. Меҳнат унумдорлигини бир процент ошириб, бензинни нормадагига нисбатан 2,4 процент тежаб қоламиз.

Тошкентлик бир гуруҳ шаҳар Совети депутатлари бошлаб берган бу ташаббус диққатга сазовордир. Бу қимматли ватанпарварлик ҳаракатини ҳамма ерда оммалаштирса, бунинг учун ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, республикамиз юбилейини муносиб кутиб олишга қаратилган социалистик мусобақани ҳар томонлама кенг қулоч ёйдирса арзийди.

Совет қишлоғи кишилари

ТРАКТОРЧИНИНГ ҚИЗИ

Илк бор Зулайҳонинг исмини Жиззах чўлида етти йил муқаддам эшитгандим. Ён дафтаримда у тўғрисида ёзилган бир неча сатрни топдим: «Ударник» совхози. Тракторчининг қизи Зулайҳо Сатторова. Отаси билан «Нива» комбайнида 400 гектар майдондаги ғаллани ўрган. Кузда ёлғиз ўзи 500 гектар ерни шудгор қилган. Сарвқомат, кулча юз бу қизча ўшанда мени ўзининг қатъий ишончи билан ҳайратга солган эди. Ўнинчи синфни битиргач мактаб ва совхоз маъмурияти уни Тошкент қишлоқ хўжалиги институтига йўллашди. Бутун беш йиллик ўқув даври учун стипендия ваъда қилишди. Онаси, доно бувиси Тўқсулув ҳам маслаҳат беришди. Зулайҳо ҳали ўсмирлик ўтолов давридаёқ «ҳамиша ёнма ён бўлишга» ваъдалашган энг яхши дугонаси ҳам самимий: «Агар рози бўлмасанг ақлсизлигингни кўрсатасан!» — деди. Зулайҳо рози бўлмади.

Шу аснода ҳалигача сукут сақлаб ўтирган Синдор отанинг овози эшитилди:

— Сен, қизим, тўғри қиляпсан: Аввал ўз қўриғингни оч, ундан хирмон кўтар, кейин агрономликка ёки инженер-механикликка ҳам ўқиш осон кўчади.

Зулайҳо отасига синчков назар ташлади. Мана, у бир умр ибрат олса арзийдиган, кўп нарсани ўрганиш мумкин бўлган одам!

Кунларнинг бирида ярим тунда, Зулайҳо мотори ўчиб қолган трактори ёнида ҳалак бўлиб турганида кутилмаганда қоронғиликда ташвишга тушган отаси кўринди. У ҳеч қандай савол бермади. Ўн минутча моторга қарадида, тракторни юргазди. Қиз отасининг қадрдон елкасига бош қўйиб, кутилмаганда йиғлаб юборди. Отанинг кенг кафтига иссиқ кўз ёшлар тўкилди.

— Йиғлаб ол, Зулайҳо,— у қизининг бошини меҳрибонлик билан силади. — Бундай қийинчиликларни ҳам ўтиш керак, ҳаммасини билиш, ҳаммасини синаб кўриш керак. Демак, ҳаётни ўрганиш керак. Агар, билсанг, ҳаётдан ўзинг юз ўгирдингми, институтдаги энг яхши профессор ҳам сени бунга ўқита олмайди. Оғайни, шундай терга тушиб, ёш тўкиш айб эмас.

Зулайҳо отаси уни оғайни деб атаганига таажжубланди. Уйда ҳазил-ҳузул аралаш бувисига шу ҳақда гапириб берди. У ўйлаб туриб, шундай деди:

— Бу калимаси билан отанг сени ўзига тенг эътироф қилибди. Эркаклар бир-бирларига ўзаро шундай дейишади «қўллавор, оғайни», — «менга қара, оғайни!»...

Шу тун Зулайҳо туш кўрмади. Тонг отар-отмас ўрнидан туриб муздеккина сув билан юз-қўлини ювди, ўчоқ бошида ўралашиб юрган онасига яқинлашиб уни қучоқлаб олди-да, кулги аралаш илтимос қилди:

— Овқатингни суз, оғайни, тезроқ: иш кутиб қолди.

Онаси унинг кайфиятини тушуниб бошини сарак-сарак қилиб:

— Синдоровларнинг сўзи бу, худди ўзига ўхшайсан! — деди.

Оғайни оғайни билан-ку, барибир механизаторлар қизга ўзларича қараб-қараб қўйишар: Зулайҳо — қизалоқ! Нимасини айтасиз. Уларда мана шунақа хайрихоҳлик кайфияти бўлади. Сатторовнинг қизи ҳам буни жуда яхши тушунади, тушунади-ю, аммо ўзи сир бой бермасди. Ҳатто «Оғайнилар»нинг ҳазил-мутойибаларига ҳам жаҳл қилмасди. Ой сайин кучлиларни орқада қолдириб борарди. Мана, ниҳоят унинг фамилияси рўйхатнинг ўртасига кўчди, кейинроқ сал юқорироқда кўзга ташланиб қолди...

— Вой, худойим-ей! — Тўқсулув кампир ўнинчи беш йиллик якунлари бўйича мукофотланганлар қаторида неварасининг исмини ҳам эшитганида қўлларини елпиғич қилиб шундай деб қўйди: «Ҳурмат Белгиси» ордени!

Зулайҳонинг маҳорати тўғрисида Тошкентда ҳам эшитишибди ва унга Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати унвони берилди. У ҳақда Москвада ҳам хабар топишди — икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Паша Ангелина номидаги мукофот лауреати унвонини беришди. Афсонавий Паша! Авлодлар йўқламаси, далаларни бўйсундирувчилар сафидаги кўрик.

Бунгача Зулайҳони Жиззах область Совети депутатлигига сайлашган эди. Ҳали кечагина мактабда ўқиб юрган қиз ўйланиб қолди: шундай ишларни уддалай оладими, отасига, қаҳрамон онасига, ҳамқишлоқларига гап тегизиб қўймайдими? Лекин шу пайт Тўқсулув бувиси унинг амакиси, Зулайҳонинг буваси йигирма ёшли чоғидаёқ Зомин адирларида ташкил этилган колхознинг биринчи раиси бўлганлигини эслатди.

— Биз, Сатторовлар шунақамиз. Кишилар бизга ҳамиша ишонишган. Шундай бўлгач, қўрқма, оғайни.

Кампир дадиллашиб, кулги кўтариб гапирди. Тўғрида, ахир, нимага қўрқади! Халқ сайлади-ку!

Бир куни Зулайҳо Сатторовани қўшни Оқбулоқ қишлоғининг сайловчилари йиғилишга таклиф қилиб қолишди. Президиумга сайлаб сўраб қолишди:

— Мактаб қурилишини тезлатишни наказ берганмидик? Бергандик. Ярим йил ўтди. Қани, бизни қандай хушхабар билан хурсанд қиласан?

— Болаларимиз эски мактаб биносига икки сменада ҳам сиғишмаяпти. Қаёққа қараяпсан, депутат?

У Оқбулоқдан тўғри район ижроия комитетига йўл олди. У ерда қизнинг гапларини эътибор билан тинглашди. Таассуф билдиришди ва Жиззахга боришни маслаҳат беришди. Кечқурун у сайловчилар билан учрашув, райижрокомдаги суҳбат тўғрисида отасига гапириб берди. Нима қилай? Қандоқ қилай?

— Энг муҳими чўчима, — маслаҳат берди отаси. — Сен — депутатсан. Депутат сифатида халқ номидан областда, мана шу планларни тузадиган жойга бор, кейин пул тақсимлайдиган жойга бор, охири раҳбарларга учраш.

Зулайҳо уйга бир неча кундан кейин қайтди. Ўз масаласини қандай ўтказганлигини босқичма-босқич гапириб берди. Отасининг маслаҳати жуда қўл келди. У бошлиқлар олдига келганида елка қисиб:

— Кеч бўлди, маблағни аллақачон тақсимлаб қўйганмиз! — дейишди.

— Йўқ, келгуси йилга асло қолдириб бўлмайди, — Сатторова ўз сўзида туриб олди. Бўлимларда айтишяптики, қурилиш планини бажармаётганлар ҳисобидан ёрдам бериш мумкин...

— Нимага асосланиб сиз бўлимма-бўлим айланиб чиқдингиз? — деб ундан сўрашди.

— Депутатлик мандатига асосан. Қиз аниқ жавоб берди. — Келинг, янги мактабни қандай қуришни ўйлаб кўрайлик, ёки Оқбулоққа борайлик. У ерда ота-оналар сизга бир неча саволлар беришади.

Иш мана шундай ёки тахминан шундай бўлди. Зулайҳо мендан очеркда бу тўғрида ёзмасликни илтимос қилди. «Қанақасига, —эътироз билдирдим мен, — нега ёзмай? Худди мана шу тўғрида ёзиш керак!».

Ёшгина Сатторова чўлда кўзга ташланадиган киши бўлиб қолди. Ўз меҳнати ва одамлар учун елиб-югуриши туфайли кўзга ташланди. Қадрдон ўлкадаги ўзгаришларни у кўнглига жуда яқин олади. Мирзачўл ўзлаштирилди. Экскаваторлар, бульдозерлар, ер текислаш машиналарининг қудратли моторлари Жиззах чўлида туну кун гулдурос солади. Насос станциялари тизмаси қуриляпти. Электр қуввати сувни тўрт босқич орқали юқори кўтариб тепаликдаги қир-адирларга ҳайдайди. Магистрал канал қирғоқлари икки баравар кенгайтириб бўлинди. У далаларга ҳар минутда 30 минг кубометр, бир кеча-кундузда ўнлаб миллион кубометр сув ўтказмоқда. Янги ерда қўриқ совхозлари ташкил этилди.

— Чўлни тезроқ ўзлаштириш керак, бу ишга энг яхши кишиларни отлантириш лозим! — Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати Зулайҳо бу сўзларни жон-қулоғи билан эшитади. Унинг юраги тезроқ ура бошлайди. Ахир, унинг ери, унинг райони, унинг области тўғрисида гапиришяптида. «Ударник» совхозида механизаторлар етарли. Қўриқ ерлар бўлса ўз ишини биладиган, чинакам моҳир усталарни, иссиққа ҳам, совуққа ҳам, аъзои баданни куйдирувчи гармселу сувсизликка, қум бўронлари ва чанг тўзонларига ҳам дош бера оладиган кишиларни кутмоқда.

Республика Компартияси Марказий Комитетининг сочлари оппоқ оқарган секретари янги кучларни қўриққа даъват этаётганида худди унга, Зулайҳога қараб тургандек туюлаверди. Марказком секретари кунларнинг бирида «Ударник»да бўлди, унинг комбайни ёнида бир дақиқа тўхтаб қолди.

— Қизим, мана шу штурвал ўриндиғидан янги пахтазорлар кўзингга ташланмаяптими? — сўради у.

— Худди шундай, ака. Кўриняпти, кўсаклар очила бошлаган...

Ана ўшандаёқ қиз шаъмани сезганди. Уйда, албатта, Зулайҳонинг режаларига бувиси ҳам, онаси ҳам эътироз билдиришди. Ҳамиша бўлганидек отаси аввалига индамай юрди. Бироқ бир ҳафта ўтгач, гап-сўзлар тинчигандан кейин, кечки овқат чоғида:

— Ҳа, майли, Сатторова, шундай қиламиз... Мен ғалла ўстираман. Сен — пахта. Бизнинг номимизга доғ туширмасликка ҳаракат қил, оғайни, — деди.

Район партия комитетида ёш коммунистга «Ленин йўли» қўриқ совхозига боришни маслаҳат беришди. Совхоз ерлари эса роса шўрланган.

— Ҳечқиси йўқ, бир уриниб кўрайлик, — Зулайҳо Тошкент қишлоқ хўжалиги институти сиртқи бўлимидаги ўқишдан олаётган янги билимларига қаттиқ ишонарди.

Биринчи йили, Сатторова келмасдан илгари, шу майдонларнинг ҳар гектаридан 11 центнердан пахта етиштиришган эди. План бажарилиши учун икки центнер етмай қолди. Хўжаликда бу ерларда ишлашни истовчилар топилмади. Зулайҳо рози бўлди. Отаси қизи қандай жойлашганини кўриш учун келди. Далани кўздан кечириб, хўжаликдаги ишлар билан танишиб чиқиб, камгап Синдор аканинг жаҳли чиқиб кетди. Ахир совхоз ҳам шунақа бўладими? Бутун бошли бригадага бор-йўғи иккита вагон уй беришибди. У беш километр четроқда. Янги хўжаликнинг марказий қўрғони, каттагина чўл посёлкаси қурилаётганини у билмасди. Сатторов шудгорни айланиб чиқди. Шўрланган тупроқни кафтига олиб эзғилаб кўрди ва уйига кетаётиб: далалардан шўрни ювмасанг, ерни ўғитламасанг — ҳосил ололмайсан, — деди.

Зулайҳо бригадаси билан ишга қаттиқ киришди. Институт программаси бўйича ўғитлаш мавзуини ўрганаётганди. Чўлқуварлар куздан кўкламгача далаларнинг уч маротаба шўрини ювишди. Ўғитлаш бошланганида минерал ўғитлар фақат пландаги ҳосилдорликнинг ўзигагина ажратилиши маълум бўлди. Гектаридан 13 центнерлик ҳосил учун бор-йўғи бир неча қоп ўғит беришди. «Бу урвоқ ҳам бўлмайди», — қиз бўлим бошқарувчисига жаҳл билан шундай деб юборди.

Сатторова эрталабки кенгаш чоғида ҳар гектар ерга ажратилган азотни бир халтага жойлаб олиб кетиш мумкинлигини айтганида бригада аъзоларининг руҳи тушиб кетди.

— Бошқарувчи билан келишиб олдим, — қўшиб қуйди у. — Бир соатдан кейин учта ағдарма машина юборади. Далаға кўпроқ гўнг чиқарамиз.

Бригада ҳар гектар ер ҳисобига ўттиз тоннадан маҳаллий ўғит ташиб чиқарди. Уни экиш олдидан, шунингдек қатор ораларига ишлов бериш чоғида тупроққа солишди. Чуқур шудгор бегона ўт уруғларини кўмиб юборди, ўғит, сув, қуёш ҳарорати тамомила ғўзаларга баҳра бера бошлади.

Совхоз директори билан район партия комитетининг секретари Сатторованинг бригадасидан келаётган йиғим-терим маълумотларига ишонишмади: иккинчи машина теримидаёқ ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта йиғиштириб олинганди. Ҳаммаси олий нав пахта. Келиб ўзлари кўриб, шунда ҳам Зулайҳо бригадасидан келган беш тележка пахтани тайёрлов пункти торозиларида тортиб кўришгандагина ишонч ҳосил қилишди.

Ота кеч кузда «Ударник»дан қўриққа келди. Бригаданинг оппоқ пахтазорларини кўриб ҳайратга тушди.

— Оббо, оғайни-қизим-ей, сен ўта абжир чиқиб қолдинг-ку!

Ўша кундан бошлаб бригадада Зулайҳони «оғайни қиз» деб чақирадиган бўлиб қолишди.

Зулайҳо Сатторованинг унчалик катта бўлмаган таржимаи ҳоли илова қилинган портретлари ҳали ҳам Жиззах областининг Зарбдор ва бошқа районлари, шаҳарлари, қишлоқлари, маҳаллалари, дала шийпонларига илиб қўйилган. Худди мана шундай кишиларни халқ давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Советига вакил қилингани яхши, ғоятда аъло.

Бу йўлда дадил қадам ташла, чекинма, Зулайҳо!

А. УЗИЛЕВСКИЙ,
«Сельская жизнь» мухбири.
Ўзбекистон ССР, Жиззах области.
(«Сельская жизнь», 13 март).

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

САМАРАЛИ УСУЛ

Илмий практикада синовлар ҳали тугамасдан Ўзбекистоннинг турли чеккаларидан ва ҳатто бошқа республикалардан янги техникага буюртмалар тушиши камдан-кам бўлади.

Айни шу буюртмалар туфайли Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги иссиқлик режими ўзгариб турадиган чигит сушилкалари янги конструкциясини ишлаб чиқишни тезлатишга қўзғади. Тошкент политехника институтининг олимлари шу конструкцияни ёғ-экстракция заводларидаги технологик жараёнга жорий этишни таклиф қилдилар. Илгари бу ерда яроқли аппарат йўқлигидан чигит намлиги ГОСТ талабларидан кўпинча ортиқ бўлса-да, у умуман қуритилмасди. Натижада корхоналар катта қийинчиликларга учраб турар, технологик режимда чекланишлар тез-тез бўлар, чигитдан чиқадиган ёғ камаяр ва маҳсулот сифати пасаярди.

Тошкент область Тўйтепа пахта заводида ўтказилган синовлар янги сушилканинг фазилатларини тасдиқлади: чигитнинг табиий сифати сақланади, ундан чиқадиган мой ўрта ҳисобда 1 процент ортади. Бинобарин, ўртача қувватдаги ёғ-экстракция заводида шу аппаратларни жорий этиш натижасида ҳар йили қўшимча 360 тонна чигит ёғи олиш мумкин бўлади. Бу иш авторлари техника фанлари доктори З. С. Салимов ва техника фанлари кандидати О. Б. Ерофеева Ўзбекистон заводларининг ўзидагина бир йилда 3 миллион сўм маблағ тежаш мумкин, деб ҳисоблайдилар.

Завод ходимлари ва олимлар республикада чигит ва уни қайта ишлаш маҳсулларини кондициялаш тармоқ илмий тадқиқот лабораториясини барпо этиб, биргалашиб ишлаш янги формасини топдилар. Шу нарса янгиликни амалга оширишдаги ғовларни ҳам бартараф этди.

Г. КЛЯЦКИЙ,
ЎзТАГ мухбири.

Конвертларни очганда

МАВСУМНИ ҚАРШИЛАБ

Деҳқон орзиқиб кутган баҳор келди. Бепоён далаларда меҳнат авжида: кимлардир ариқ тозалаётган бўлса, кимлардир қайси майдонга қандай экин экилишини мўлжаллаяпти. Барака уруғи қадашга ҳозирлик ҳам қизитиб юборилган. Деҳқонлар баҳорнинг ҳар лаҳзаси йилга татишини, эрта экkan хирмон уйишини, кечка қолган армон қилишини яхши билишади.

Механизаторларнинг иши ҳам ҳар қачонгидан кўпайган. Йўлларда маҳаллий ўғит ортган тележкалар бетиним қатнаб турибди. Барча кўкламги экин-тикин мавсумини ҳар қачонгидан эртароқ ва сифатлироқ қилиб ўтказиш иштиёқида меҳнат қиляпти. Буни редакциямизга келаётган кўплаб хат-хабарлардан ҳам билиш мумкин.

— Ромитан районидаги Ленин номли колхоз заршунослари бу йил 6500 тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш иштиёқида иш бошладилар. Маҳаллий ўғит жамғариш, уни далага ташиб чиқариш уюшқоқлик билан давом этяпти. Ҳозиргача ҳар гектар ер ҳисобига 20—25 тоннадан маҳаллий ўғит чиқарилди. Яхоб бериш ҳам тугалланди. Бу ишларда Омон Шарипов, Ҳошим Усмонов ва Бахшулла Салоҳиддинов каби илғор механизаторлар, Ашур Бозоров, Раҳмат Шукуров, Фармон Шодиев, Аҳмад Отаев сингари тажрибали сувчилар ҳамкасбларига ўрнак бўлишди, — деб ёзади Ромитан районидан Р. Тўлаев. Худди шундай хабарларни Ўзбекистон районидан М. Давронов, Х. Йўлдошев ўртоқлар ҳам йўллашган.

Ғиждувонлик жамоатчи мухбиримиз М. Аҳадов «Коммунизм» колхози илғор механизатори Ислом Собировнинг ибратли ишлари ҳақида қалам тебратади. Илғор механизаторнинг фидокорлиги туфайли бригадада ҳар куни далага 30—35 тонна маҳаллий ўғит чиқариляпти. Бу механизатор меҳнат қилаётган бригада коллективи ҳар гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган. Нарпайлик Э. Хушвақтов «Победа» колхозида, қўшкўпирлик К. Абдуллаев, О. Қурбонов номли колхозда, Ўзбекистон районидан М. Давронов «Пахтақайнар» колхозида ҳам баҳорги ишлар намунали амалга оширилаётганини хабар қиладилар.

— Балиқчи районидаги «Коммунист» колхози аъзолари шўр ювиш ва яхоб бериш каби муҳим агротехник тадбирларни икки марта ўтказишди. Айни вақтда далага уч минг тоннадан зиёд маҳаллий ўғит чиқарилди, 4200 квадрат метр ариқ-зовурлар тозаланди. Мавжуд техника воситалари ҳам чигит экиш мавсумига шай, — деб ёзишади С. Йигиталиев ва У. Мирзаахмедов ўртоқлар.

Ю. Бекмуродовнинг ёзишича, Беруний районидаги Навоий номли колхоз деҳқонлари 1212 гектар ернинг шўрини икки маротаба ювишган. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқаришда 40 та тележка, 4 та юклагич агрегати ва бошқа техника воситалари ҳам юксак унум билан ишлатилаётир. Чироқчилик мухбирлар постининг аъзоси Б. Элмуродов, яккабоғлик штатсиз мухбиримиз Ш. Маҳмудов, бувайдалик жамоатчи мухбиримиз З. Шарипов, деновлик Р. Бойназаров, янгиариқлик Р. Хўжаев ўртоқлар ҳам шу куннинг темасида хабарлар йўллашган.

ЮКСАЛИШ

Бағдод районидаги қўриқ «Ғалаба» совхозининг пахтакорлари кўкламги экишга шай турибдилар. Бу ерда машина-механизмларнинг ҳаммаси тайёр қилиб қўйилди. Қиш фаслининг қорсиз кунларида ариқ-зовурлар тартибга келтирилди. «Андижон» каналининг сувини далаларга чиқариб берувчи «Уч уй» насос станцияси яхшилаб ремонтдан чиқарилди. Бу хўжалик асосан кейинги йилларда ривож топди. Кучли насос станциясининг ишга туширилиши билан Марказий Фарғонада янги ерларни ўзлаштириш ва бу ерларда пахта, мева етиштириш имконияти туғилди.

Шу беш йилликда қўриқ ерда замонавий посёлка қад кўтарди. Бу посёлкада мактаб, болалар боғчаси, магазинлар, медицина пункти, дорихона бор. Ҳар бири йигирма квартирали иккита уй-жой биноси, олтмишта коттеж қурилиб чўлқуварларга топширилди. Чўлқуварлар совхоз ёрдами билан ўзларига шунча шахсий уйлар қуриб олдилар. Бу яхши белги — одамлар қўриқ ерларни севиб қолдилар. Улар бу ерда бола-чақали бўлдилар. Посёлкани қуриш эса давом этмоқда. Ҳали янги ерларни забт этувчиларга кўп нарса — кинотеатр, чойхона, ҳаммом, маиший хизмат уйи, кутубхона ва шу каби объектлар керак.

Бир вақтлар ҳаёт асари бўлмаган жойлар яшнаб турган ўлкага айланиб бормоқда. Наби Масобиров, Тарабой Холмирзаев, Мамасодиқ Худойберганов, Авазбек Мадиёров сингари миришкорлар воҳани яшнатмоқдалар. Хўжалик коллективи ана шу омилкорларга таяниб беш йиллик охиригача йил сайин пахта етиштиришни 2700 тоннага етказишга қарор қилди. Бу эса ўтган йилдагидан икки баравар кўп бўлади.

У. САКСОНБОЕВ.
ЎзТАГ мухбири.
Фарғона области.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

Совет ташаббуслари — кун тартибида

● НЬЮ-ЙОРК. БМТ қароргоҳида ўтказилган матбуот конференцияси халқаро муносабатларни нормаллаштириш ва планетада сиёсий иқлимни соғломлаштириш юзасидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг сайловчилар ҳузурида сўзлаган нутқида баён этилган совет ташаббусларига бағишланди. СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакилининг биринчи ўринбосари Р. С. Овинников матбуот конференциясида сўзга чиқиб, ядровий қуролланиш пойгасини жиловлаш халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун ғоят зўр аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида К. У. Черненко айтган гапларнинг ниҳоятда муҳимлигини таъкидлади. СССР вакили КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқида баён этилган таклиф, яъни ядро қуроллига эга бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатлар муайян нормаларга бўйсундирилиши керак, деган таклиф ҳам катта аҳамиятга эга эканлигини уқтирди.

(ТАСС).

ПХР. Польша Халқ Республикасининг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлиги кенгайиб бормоқда. Бу ПХР экономикасини соғломлаштиришга ёрдам бермоқда, унинг муваффақиятли ривожланиши учун кенг истиқболлар очмоқда. Суратда: Чехословакияда ишланган тракторнинг 1000-нусхаси ёғоч тайёрлаш ишларига мўлжалланган. Бу машина Польша ўрмон саноати меҳнатчиларига юборилди.

ЦАФ — ТАСС фотоси.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ЕВРОПА ПАРЛАМЕНТИГА САЙЛОВ АРАФАСИДА

● ПАРИЖ. Бу ерда Франция Компартияси Миллий Кенгашининг икки кунлик мажлиси очилди. Мажлис қатнашчилари шу йил ёзда Европа парламентига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик миллий кампанияси доирасида партиянинг фаолиятини муҳокама қиладилар. ФКП Сиёсий бюросининг аъзоси Р. Пике шу мавзуда доклад қилади. Европа парламентига сайланиш учун ҳаракат қиладиган ФКП номзодларининг узил-кесил рўйхатини тасдиқлаш тўғрисидаги масала кун тартибига киритилган.

ХАЛҚЛАР ТИНЧЛИККА ИНТИЛМОҚДАЛАР

● СТОКГОЛЬМ. Бу ерда Европада хавфсизлик ва қуролсизланиш проблемаларига бағишланган халқаро конференция-мулоқот ўз ишини тугаллади. Конференцияда дунёдаги 37 мамлакатдан турли сиёсий партияларнинг, касаба союз ва диний ташкилотларнинг, урушга қарши оммавий ҳаракатларнинг вакиллари, тинчликсевар кучлар алоқалари совет комитетининг раиси, «Правда» газетасининг бош редактори В. Г. Афанасьев бошчилигидаги совет делегацияси иштирок этди.

Анжуман халқаро кескинликни юмшатиш, тинчлик учун, қуролланиш пойгасига қарши курашаётган сиёсий партиялар ва ҳаракатларнинг фаолиятини Европада ишончни мустаҳкамлаш, хавфсизлик ва қуролсизланиш тадбирларига доир Стокгольм конференциясининг муваффақиятли ишлашига кўмаклашиш мақсадида тобора активлаштириш масалаларини кўриб чиқди.

АМЕРИКА ЖЎРЛИГИДАГИ ЁЛҒОН

● ПАРИЖ. ЮНЕСКО Бош директорининг ўринбосари Анри Лопес маориф, фан ва маданият масалалари билан шуғулланувчи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти (ЮНЕСКО) шаънига ғарб матбуоти саҳифаларида асоссиз хуружлар ҳамда тухмат-бўҳтон кампанияси давом эттирилаётганига қарши қатъий норозилик билдирди. У ЮНЕСКОнинг Париждаги қароргоҳида ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, молиявий суиистеъмолчиликка йўл қўйилмоқда, деб эълон қилинаётган хабарлар ҳақиқий аҳволга мутлақо тўғри келмайди, деб таъкидлади. Бу хабарлар қўпол ёлғондан бошқа нарса эмас.

Маълумки, мўътабар халқаро ташкилот шаънига қилинаётган ашаддий тухматга АҚШ бош-қош бўлмоқда. Рейган маъмурияти ЮНЕСКОга молиявий жиҳатдан неча марталаб шантаж қилди, ҳозирги вақтда эса бу ташкилотдан умуман чиқиб кетиш билан дағдаға қилиб, халқаро ҳамжамиятни Оқ уй ҳозирги хўжайинининг тажовузкор авантюрачилик сиёсатини ҳаққоний танқид қилишдан воз кечишга, уни Вашингтонга мақбул йўлдан боришга мажбур этишга умид боғламоқда. (ТАСС).

ЛОЗАННАДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ

ЛОЗАННА, (ТАСС). Ливанда миллий ярашга доир конференциянинг бу ерда бошланган иккинчи босқичи қатнашчилари душанба куни бир-бирига қарши курашаётган томонлар ўртасида ўт очишни тўхтатиш шартлари тўғрисида мунозара ўтказдилар. Шу мажлисда комиссия тузилиб, унга мазкур қарорни амалга ошириш юзасидан амалий ташкилотни тузиш топширилди. Бу комиссияга прогрессив Социалистик партия, Ливан фронти ,«Амал» ҳаракати, фалангачилар вакиллари, шунингдек Ливан армияси қўмондонлигининг вакили аъзо бўлдилар. Бу ерда маълум бўлишича, айни бир вақтда Байрутда ўт очишни тўхтатишга доир тўрт томонлама комиссиянинг шу масала юзасидан мажлиси ўтказилади.

ЎНГЛАР АКТИВЛАШМОҚДА

ЛИССАБОН, (ТАСС). Португалиянинг ўнг кучлари республиканинг 1974 йил Апрель революцияси ғалабасидан кейин қабул қилинган конституциясига ҳужумни кучайтирмоқдалар. Социал-демократик марказ партиясининг бошлиқлари революциянинг энг муҳим ғалабаларини экономиканинг давлат ихтиёрига олинган секторини ва аграр ислоҳотни бўғиш мақсадида бир қанча қонунларни қайта кўриб чиқишни талаб қилдилар.

Ўнгларнинг конституцияга ҳужуми Португалия демократик жамоатчилигининг қатъий зарбасига дуч келмоқда.

Қуролли тўқнашувлар давом этмоқда

БАҒДОД, (ТАСС). 12 март кечаси Басрадан Шарқда ҳужум қилишга уринган Эрон қўшинлари аскар ва техникасидан оғир талафотлар берди, дейилади Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида. Шу райондаги фронтнинг фақат икки участкасида душманнинг 1100 солдати ўлдирилди, кўп миқдордаги ҳарбий техникаси ва аслаҳа-анжомлари йўқ қилинди, ҳамда ўлжа олинди.

Ахборотда душманга фронтнинг жанубий участкаларида, жумладан Майсан секторида ҳам талафотлар етказилганлиги уқтирилади. Эрон артиллерияси Басра, Ханақин ва Мандали шаҳарларини тўпга тутди. Гражданаҳоли ўртасида ўлганлар ва ярадор бўлганлар бор.

НИКОСИЯ, (ТАСС). Эрон қўшинлари Ироқ территориясидаги Мажнун оролларидан шимолда душманнинг бир қанча позицияларини ишғол этдилар. Эрон радиоси шуни маълум қилди. Жанглар давомида Ироқнинг 10 дан зиёд ҳарбий хизматчиси ўлдирилган. Радио Эрон қўшинларининг ҳужуми уларнинг шу райондаги позицияларини мустаҳкамлаб олишларига имкон берганлигини уқтириб ўтди.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

АРХЕОЛОГИЯ

КАДИМГИ СПОРТ-СОҒЛОМЛАШТИРИШ КОМПЛЕКСИ

Мисрлик археологлар Нил дельтасининг шарқий қисмидаги Кантара шаҳри яқинидан Миср тарихининг грек-рим даврига тааллуқли [эрамиздан аввалги 332 йил — янги эранинг 395 йили] катта спорт-соғломлаштириш комплексини топдилар. Қазишмалар чоғида топилган чоғроқ сузиш ҳовузлари ва спорт залларининг деворлари кошин билан безатилган. Шунингдек, кишини жисмоний бақувват ва чаққон қилишда ишлатиладиган асбоб-мосламалар, балчиқ ванналар ҳамда яхши сақланган ҳаммом чиқди. Олимларнинг фаразларига кўра, бу спорт-соғломлаштириш комплекси Греция ҳарбий бошлиқлари ва жангчиларига қурилган.

САНЕТ ХАРОБАЛАРИДА

Ҳинд археологлари Панжоб штатидаги машҳур шаҳар — Санет районида олиб борилаётган қазишмаларнинг биринчи босқичини тугалладилар. Мутахассислар фикрича, Александр Македонскийнинг Ҳиндистонга бостириб кирган қўшини ана шу ердан орқага қайтган. Санет эрамиздан аввалги биринчи минг йилликдаги қудратли Яудхеяс республикасининг маркази бўлган. Олимлар қазишмалар чоғида хом ғиштдан қурилган уй-жойларнинг қолдиқларини, зарбхона ва ҳинд худолари —Шива, Вишну, шунингдек, уруш худоси Картикей тасвири туширилган тангаларни топдилар. Шунингдек ақиқ, ёқут ва кварцдан қилинган кўпдан-кўп заргарлик зебу-зийнатлари, қурол ҳамда тош отарлар чиқди.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ТИРИК МАРҲУМ

Швеция маъмурлари учун 80 ёшлик Гэст Йоханссон 1978 йилдан бери марҳум ҳисобланади. Лекин, ҳали анча бардам бўлган бу чол «Афтонбладет» газетаси мухбирларига ўзининг тириклигини ҳамда «тирилишга» бўлган ҳуқуқи учун курашишга қодирлигини исботлади. Йоханссоннинг ташвиши 1978 йил февралида хотини вафот этгандан кейин бошланган эди. Ўшанда пастор эр-хотинларнинг фамилиясини адаштириб қўйди. Бу хато эса, аҳолини ҳисобга олувчи компьютерга келиб тушди. Шу тариқа Йоханссон ўлганга чиқди, унинг марҳум хотини эса тирик деб ҳисоблаб келинмоқда. Қарияга нафақа ҳам тўланмаяпти. Полиция эса Йоханссонни «вафот этган, меросхўри йўқ гражданин» деб ҳисоблаб, унинг мол-мулкини мусодара қилмоқчи ҳам бўлган.

«Совет Ўзбекистони» конкурсига

МИРМУҲСИН,

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

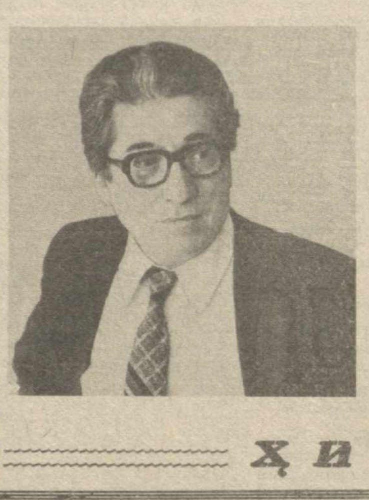

НУРАГАН ПЕШТОҚ

Ҳикоя

ПОЙДЕВОРЛАРИ ҚАЛИН Ғозғон мармаридан қўйилган, пештоқлари гулчин, шаҳримиздаги тўрт қаватли, кўркам бинолардан бирига жойлашган министрликка кириб-чиқишнинг ўзи ҳам Чўлибек Рустамовдек ёш мутахассис киши учун фахру шавқ бағишларди. Қачонлардир студентлик йилларида ҳам Чўлибек бу муҳташам бино ёнидан неча бор ўтган. келгусидаги ишлари шу ерга боғлиқ экани хаёлига келмаган эди. Ҳатто севикли Маъмура билан ҳам биринчи учрашувлари шу бино атрофида бўлган эди...

Лекин тақдирни қарангки, Сурхондарёнинг Бандихон даштидаги совхоз директорлиги вазифасидан кўтарилиб, Чўлибек яна Тошкентга келди. Энди у ўша салобатли бино мармар пойдеворлари, зинапоялари атрофида эмас, шу бино бағридаги энг кўркам кабинетларнинг бирида хизмат қилади. У ўз вазифасини яхши бажариш билан бирга, тезда кўпчилик диққатини ҳам жалб этди. Суҳбати ширин, ғайратли, келишган, келажаги бор кимса эканини сезиб, у билан яқинлашиб олишни ўйлаганларнинг бири — ўз қабулхонасида ўтирадиган Гулжаҳон бўлди. Бу келишган, чиккабел қиз Чўлибекни бир кўришдаёқ жигаридан урганини фаҳмлади. Ихтиёри ўзидан кетди... Илгариги министр муовини заҳар одам эди, у ўз қабулхонасидаги «бебаҳо жавоҳир»нинг қадрига етмаганидан кулди.

Дастлабки кунлар Чўлибек Рустамович министр муовини — шундай масъулиятли лавозимга муносиб кўрилганидан мамнун, қабулхонадаги Гулжаҳон эса шундай жонон йигит ўз қўлига тушганидан масрур эдилар. Идорада иш қизғин кета бошлади, ҳамма улардан хурсанд — демак, иш шундай бўлмоғи лозим. Чўлибекнинг келиши — узукка кўз қўйгандек бўлди...

— Чўлибек Рустамович, чой ичинг, — деди соат ўн иккиларда тарелка устида биллур стаканда лимонли чой олиб кирган Гулжаҳон министр муовини кўзларига бир қараб қўйиб, — бугун жуда одамлар кўп келди, чарчадингиз...

— Шундай бўлди... Чой учун миннатдорман!

Тарелкани столга қўйиб, катта кабинетнинг қизил пойандозида кетаётган Гулжаҳоннинг ортидан тикилиб қараб қолган Чўлибек беллари ингичка, ниҳоятда келишган бу қизни қайси бир машҳур спортчига ҳам ўхшатди.

Иш тугагач, кечга яқин хайрлашишда қабулхонага чиққан Чўлибек Рустамовични кўрган Гулжаҳон дик ўрнидан туриб, «яхши боринг» ишораси ила табассум қилди. Лаби остидаги якдона холи ҳам бир ҳуснини ўн қилиб турарди. Унинг муомаласининг яхшилиги, одобу хушмуомалалиги бир ҳафтадаёқ Чўлибекни мафтун этди. Уйга келиб, кейинги пайтларда болалари билан банд бўлиб, унча ўзига қарамай қўйган Маъмурага илгаригидай муомала йўқ, хаёлини мўрчамиён Гулжаҳон ўғирлади. Болаларининг йиғиси ҳам чарчаб келган ота асабини бузарди. Маъмуранинг: «Бизнинг уйимизда лирика тугаб, проза бошланган...» деган гапи ҳам Чўлибекка унча ёқмади:

— Лирика тугади — севги тугади, деб қозончочиқдан қўл бўшамай, ўзига қарамаслик керакми!

Эрининг бу гапидан ўксиган Маъмурадан кейинчалик узр сўраб, уни сурункасига ўйнатди, қимматбаҳо тақинчоқлар олиб берди. Мутлақо ноҳақ гапни Маъмура дилидан чиқарди, у Чўлибекни жонидан ҳам азиз севарди. Бу оилани оёққа турғазганча у қанча азобу уқубатлар кўрмади дейсиз! Совхозга боришгач, қуруқ ерда — участкада иморат қуришган, офтобда ғишт қўйган... Хотин киши қилмайдиган ишларни қилган...

ШУЛАРНИ ЎЙЛАБ, ЧЎЛИБЕК хотинини андек бўлса ҳам дилгир қилмас, мабодо тилидан ёмон гап чиқиб кетгудай бўлса дарҳол кечирим сўраб, Маъмуранинг кўнглидан чиқариб юбормагунча тинчимасди.

Кунларнинг бирида Чўлибек Маъмурани ясантириб, болаларини кампирга қолдириб, зиёфатга олиб борди. Эртасига кинога, индинига студентлигида кўп кириб юрадиган Ботаника боғига олиб бориб, томоша эттирди.

— Бу чиройли ўсимлик гулни „Androvanda vsiloza"[1] дейилади. У гулга ўхшаб, пушти япроқларини ёзиб, киши ҳавасини келтириб тургани билан жуда йиртқич. Баргига келиб қўнган пашша-ю чивинларни бир лаҳзада ўраб олиб, шимиб юборади...

— Вай, тавба! — деди ҳайратланиб Маъмура, — сиз мени алдаяпсиз, адаси!

— Сени алдаб бўладими! Сени-я!

Маъмура чиройли кулиб, эрига қараб қўйди.

Кейин ўша йиртқич гулга тикилганча турди, биттаяримта пашша келиб қўнишини кутди. Аксига у ярамаснинг бирontаси ҳам ғинғиллаб ўтмади.

Бу оний воқеа ҳозир ялт этиб Чўлибек ёдига келди...

Чўлибек одатдагидек, эрта билан яна хизматга келди. Мармар зинапоялардан кўтарилар экан, тўртинчи қаватдаги олтинранг қапкирлари қирқ йилдан буён бориб-келиб турган катта соат ўн бор занг уриб, данғиллаб турарди. Қабулхона эшигини очиши билан ўн минутча аввал келиб, жойида шай ўтирган Гулжаҳон ўрнидан туриб, бошлиқни табассум билан қарши олди. Чўлибек у билан атайин қўл беришиб сўрашди-да, ичкарига кириб, ечинаётганида орқасидан кирган Гулжаҳон почта ва газеталарни столи устига қўйди. Чўлибек яна унга ғалати қараш қилди. Бу қизнинг «эри билан ажралишганини» ҳам эшитган эди. Кимлардир унга тез-тез телефон қилиб туришини ҳам биларди...

Баҳор, бебаҳо баҳор...

Хўжалик ишлари билан шуғулланувчи, ниҳоятда эпчил, диловар, «қаёққа ташласангиз олчи тураверадиган» Жонака деган кимса бошчилигида ходимлар Чимёнга маёвкага чиқишди. Гулжаҳоннинг илтимоси билан Чўлибек Рустамович ҳам «катта бошини кичик қилиб», бу гапни Маъмурага билдирмай, Чимёнга жўнади. Катта «Икарус» олдида кумушранг ТНО... серка бўлиб, машинада Чўлибек Рустамовичдан ташқари Гулжаҳон билан Жонака ҳам ўтиришарди. Май ойида Чимён тоғ этаклари бениҳоя гўзал бўлмоғи тошкентликларга маълум. Йўлда қип-қизил бахмал бўлиб ётган лолаларга кўзи тушган Гулжаҳон ҳаяжондан завқланар, ёнида елкаси елкасига, оёқлари оёғига тегиб ўтирган Чўлибекка мамнуният билан боқарди.

— Бу дунёга келгандан кейин [illegible] да. [illegible] кетдик[illegible] ёнида [illegible]сига қайрилиб, — бу йил қишда уйимнинг батареялари исимай, зотилжам бўлишга оз қолди. — У чулдираб табиат ҳақида аллақандай шеър ҳам ўқиб юборди. «Хандоний» тахаллуси билан пўрсилдоқ ғазаллар ёзиб, ашулачиларга улашадиган одати ҳам бор эди. Жонака чулдираётганида Гулжаҳон оёқларини Чўлибек оёқларига теккизди, «ухлаб қолмадингизми?» дегандек елкаси билан туртиб ҳам қўйди. Чўлибек ухлаш у ёқда турсин, гапини йўқотиб, жодадек қотиб, жаннатий бир оромда келарди... Бирон икки соатча йўл юришгандан сўнг Чимённинг беқиёс манзаралари кўзга ташланди.

— Вуй, анави манзарага қаранглар! — Гулжаҳон оқ кабутар тўшидек бўртиб чиққан кўксини Чўлибек елкаларига теккизиб, узоқдаги тоғ манзарасига тикилди. Бу иш атайин қилинаётганини Чўлибек сезса ҳам ўзига ниҳоятда ёқиб, у ҳам жавоб қилгандай бўларди. Гулжаҳоннинг илиқ нафаси ҳам шундоқ Чўлибек юзларига урилларди, шу лаҳза у Гулжаҳоннинг оппоқ қўлларини силаб қўйди. Гулжаҳон ялт этиб, Чўлибекка боқди-ю, кулиб қўйди. Иккаловларининг ҳам юраклари гурс-гурс тепиб кетди. Жонака айтганидек, бу дунёга келдингми, оз-моз ўйнаб қолиш керак!

ТОҚҚА ЕТИБ, МАШИНАДАН ТУШИШГАЧ, табиат манзараларига маҳлиё бўлиб, одамлар томон кетаётган Гулжаҳоннинг ҳарир кўйлаги ичидан ўзини кўрсатиб турган ингичка белларига маҳлиё бўлган Чўлибек тоғ манзаралари бир ёқда қолиб, Гулжаҳондан кўз узмасди. Буни сезган Гулжаҳон Чўлибекка яхши гаплар айтар, лекин нарироқда, одамлар ичида юрарди. Баъзан ўзига хушомад қилган битта-яримта мўйлабли йигитлар билан ҳам шакаргуфторлик қилиб, Чўлибекнинг ғашини келтирарди.

Қош қорайишига яқин улар шаҳарга қайтишди.

Йўлда Жонака тушиб қолди. [illegible] Чўлибекка сумкасидан калит олиб кўрсатди: квартирада ҳеч ким йўқ, ота-онаси курортга кетишганини, агар хоҳласа бир пиёла чой ичиб кетишини айтди. Ширакайф Чўлибек рози бўлди...

Ярим тунда шалвираб уйга келган Чўлибек Рустамович Маъмурага бугун икки мажлисда ўтириб, обдон чарчаганини айтди. Болаларига ҳам қарамади. Ухлаб қолди.

Эрта билан ўрнидан туриб, нима иш қилиб қўйганини эслаб, хижолат бўлди. Ойнага қараб туриб министр муовини, биология фанлари кандидати — олим кишининг қилган ишидан, ўз-ўзидан қаттиқ хижолат бўлди. Ойна рўпарасида икки Чўлибек турарди: бири — ҳамма ҳурмату ҳавас қиладиган ёш олим, министр муовини, ёшликдан қийинчиликлар кўриб, вояга етган кимса, Маъмуранинг садоқатли умр йўлдоши; иккинчиси — ахлоқи бузуқ, хотинининг кўзига чўп ташлайдиган, иккиюзламачи шахс турарди...

У соқол-мўйлабини қиртишлаб, хизматга жўнади. Ҳеч ким билмагач, айшингни суриб қол, деб ўзига-ўзи тасалли берди.

Куз, бебаҳо куз...

Гулжаҳоннинг мўрчамиён қомати ўзгариб, кунлардан бир кун ўзининг ҳомиладор эканини Чўлибек Рустамовичга маълум қилди. Ранги оқариб, креслода ҳайкалдек қотиб қолган Чўлибекнинг нафаси ичига тушиб, ломмим деёлмай бақрайганча қолди. Уни ўз никоҳига олишини айтди. Чўлибек фиғон бўлди, «бу мумкин эмас!» деб бақирди. Иккинчи куни айтганида яна бақирди:

— Сиз жинни бўлдингизми?! Қандай қилиб мен сизни оламан?! Хотин, бола-чақам бор-ку?

— Хотин, бола-чақаси бор одам «сени севаман, сени оламан...» деб ишонтириб, йўлдан оздирмайди! Мана, энди нима қиламан...

— Олдириб ташла...

— Йўқ!

— Сумкангдан калит олиб кўрсатганнинг ёдингдами?

— Аблаҳ экансан! Мен энди ўзимни ўзим ўлдираман!

Гулжаҳон ўрнидан дик туриб, кабинетдан чиқиб кетаётган эди, Чўлибек унга ялиниб ёпишди. Айтмаган яхши гаплари қолмади... Аммо Гулжаҳон дод солиб йиғлай бошлади: «Мен сени номард деб ўйламаган эдим! Юқори ташкилотларга ёзаман! Судга бераман!» У пойандоз қолиб, ялтираб турган паркет полда так-так юриб, ташқарига чиқиб кетди. Бир муддатдан сўнг Чўлибек орқасидан қабулхонага чиққан эди, у йўқ. У бинодан чиқиб кетганини билди.

Чўлибекнинг бошига бирданига Чимён тоғлари ағдарилиб тушгандай бўлди. Мана, сенга ишрат! Мана, сенга хотинбозлик! У тирик мурда бўлиб креслода ўтирарди. Телефон жиринглашларига ҳам нима деб жавоб қилганини билмас, валдирар, ўзи борми-йўқлигини ҳам билмасди. У ичи ҳавол, фақат пўсти қолган нарсага ўхшарди. Министрнинг ёнига ҳам кириб чиқди, у билан нимани гаплашганини ҳам эслолмайди. Министр ҳам унинг важоҳатига қараб ҳайрон қолди. Орадан яна бир кун ўтди, сезишича, ўша Чимён тоғига чиқишни ҳам Гулжаҳоннинг ўзи атайин уюштирган экан. Анчадан буён ўзининг кетидан пайт пойлаб юрганини, қандай бўлмасин қўлга туширишни мақсад қилиб олганини фаҳмлади... Энди бефойда! У дарди бедавога учради. Уйга келиб, кўксини полга қўйиб, ёстиқ қучоқлаб, уҳ тортиб ётган Чўлибек ҳолини кўриб, ундан ҳам оғир ташвиш тортиб, нима қилишини билмай юрган Маъмура кунлардан бир кун эрига боқди. Йигит кишининг бенажот ер парчин бўлиб ётишидан, ўзини яна бир нима қилиб қўядими деб, ранги оқариб, касал бўлиб қолди. Ошхонада, шкаф тепасига арқон яшириб қўйганига кўзи тушиб, яна баттар юраги орқасига тортиб кетди. Чўлибек бу шармандаликдан кўра ўлимни афзал билиб, боши гангиб, қандайдир бир дорини ичмоқликни мўлжаллаётганини ҳам Маъмура сезди. Ўз жонига қасд этиш — номардлик, аммо нажот йўлини тополмаган, кишилар юзига қаролмаган Чўлибек яна бошқа нима иш қилиши ҳам мумкин эди?! У уч ширин боласини ўйлаб, бу жиноятдан ўзини аранг тийиб турарди.

Шу кунлари Сурхондарёдан Чўлибекнинг отаси ҳам ҳовлиқиб келиб қолди. Ўғлининг бошига тушган бу ташвишни тўғрилай олмади. Диққат бўлиб, дод солди, сўкинди... Ўғлининг бошига тушган мусибатни аниқ билди. Анча йиллардан буён қон босими дардига мубтало ота аҳволини бу ташвиш яна ҳам ёмонлаштирди. Етдим деганда бир қишлоқ боласи қон-қақшаб йиқила берадими?! Бу қандай гап! Чўлибекни наинки ишдан оладилар, партия сафидан ҳам ўчирилиб, иши судга оширилишини эшитган ота тезда Москвага отланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг ҳам арзини эшитарлар, ўғлида гуноҳ йўқлигини, у суюқоёқ бир аёлнинг домига тушганини арз қилмоқчи бўлди. Аммо... қон босими бирдан юқори кўтарилиб кетган ота аэропортда, скамейкада тўсатдан ўлиб қолди.

ҚИШ, БУ ЙИЛ ҚИШ оғир келди...

Ҳаммаёқни оппоқ қор босган. Аризасига биноан вазифасидан бўшаган Чўлибек кунлардан бир кун жим бўлиб кетган Гулжаҳон уйига борди. Иттифоқо рўпарасидан чиқиб қолган бир барзанги кимса ҳеч сўз демай сўлоқмондай мушти билан унинг даҳанига шундай зарб билан туширдики, у ерга ағанаб, қўлидаги папкаси ҳам учиб кетди. Чўлибек ўрнидан турган эди, барзанги унга этиги қўнжидаги пичоқни кўрсатди: «Бу уйига яна келсанг, шуни тиқаман! Айбим — водоканалда ишлашимми! Унинг қорнидаги ҳам менинг болам! Жўна!».

Чўлибек бурни қонини рўмолчаси билан артиб, чуқурдан папкасини топиб, миқ этмай орқасига қайтди. Қаёққа боришини билмай, Юнусобод томонга, бир ошнаси уйига жўнади.

Лавозими йўқ, тагида ТНО... машинаси ҳам йўқ, каттагина маоши ҳам йўқ, мансабдорлар ичида хўроз бўлиб юриши ҳам йўқ, энди Гулжаҳонга унинг нима кераги бор! Лекин, барибир, у билан яна бир бор учрашишни лозим топди. Улар рўпара келди.

Қадду қомати жойида, жинси шим кийган, мўрчамиён Гулжаҳон Чўлибекни танимаган одамдек, кеккайиб юзига боқди.

— Қалай, аҳволларинг яхшими?

— ....

— Нима, мени танимаяпсанми?

— Танигандa нима? Энди керагинг йўқ, бориб подангни боқ! Сен ахир ветеринария врачисан... — Гулжаҳон киборлик билан бедана юриш қилиб кетди.

Чўлибек Рустамович кўчада тасқаро бўлиб тилини тишлаганча лол қолди. Бу ҳам сенга кам, деди ўзига ўзи. Ўтники ўтга, сувники сувга, қолди қатиқнинг пули... деб шуни айтадилар. Ёнидаги дафтарчаси қатидан трамвай билетини олиб, бекатга борди. Гавжум кўчадан ғиз-ғиз ўтиб турган ТНО... машиналарига тикилди. Уйга келиб, Маъмурани қўярда-қўймай яна кўчага олиб чиқди. Юраги сиқилиб кетаётганини, юриб айланиб келиш кераккa ўхшаётганини айтди.

— Яна юрагингиз нотинчми? Яна нима гап? Бўладиган иш бўлди-ку! Бутун бир Сурхондарёга донғи кетган қаҳрамон отани ўлдирдингиз!

— ....

Маъмура барибир шу адашган йигитни севарди. Эрининг боши эгилишини мутлақо истамасди. У кийиниб, ясаниб Чўлибек ёнига яшнаб чиқди. Улар ёнма-ён тротуарда кетишарди. Эркин нафас олишарди. Йўл яна пойдеворлари қалин Ғовғон мармаридан ишланган, пештоқлари гулчин, ҳашаматли бино ёнига тушди. Чўлибек кўркам бинога, тўртинчи қаватдаги ўз кабинети ойналарига боқди. Ҳозир бу кабинетда бошқа бир одам ўтирганини ҳам ҳис этиб турарди. Дераза дарпардаларини ҳам таниб турарди. Қабулхонада тор жинси шим кийган Гулжаҳон ўтирганини ҳам сезди. Маъмурага бир сўз демай, бино тагидан ўтиб кетишди. Уларнинг биринчи учрашувлари ҳам шу мармартош ёнида бўлгани ялт этиб хаёлидан ўтди.

ВАҚТ ҲАЛИ АНЧА БОРЛИГИНИ ҳисобга олиб, улар йўл-йўлакай Ботаника боғига ҳам киришди. Бу боғ Чўлибек Рустамовичга ниҳоятда қадрдон эди. Турли ўсимликлар орасидаги тор сўқмоқда кетатуриб, Чўлибек қизғиш япроқли ўсимликни Маъмурага кўрсатди.

— Бу, ўша „Androvanda vsiloza".

— Ҳа, эсимда! — деди Маъмура киноя билан. — «Ботаника фани»ни менга чуқур ўргатдингиз... Лотинча қилмай, ўзбекча гапираверинг. Она тилини таҳқирловчиларни ёмон кўраман! У ҳашоратхўр гул! У, пашша, чивинларни тутиб ейди. Шаҳримизга бундан кўпроқ экиш керак!

Чўлибек Рустамов индамай қолди. Бир муддатдан кейин у Маъмура қўлларини ўпди, ундан сўнг кўзларига суртди, ўзини тута олмай йиғлади...

[1] «Андрованда всилоза» — ҳашоратхўр гул. (Ботаника).

МУКОФОТГА СОАТЛАР

Автоном республикада йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда автоном республика автокорхоналари бош инженерлари билан йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш инженерлари иштирок этдилар.

Ўтган йили йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашда актив қатнашган ўртоқларнинг бир группасига Қорақалпоғистон АССР Ички ишлар министрлиги давлат автоинспекциясининг қимматбаҳо мукофотлари топширилди. 22 киши қўл соати билан тақдирланди. Улар орасида «Узсельхозхимия» автобазаси техника хавфсизлигини таъминлаш инженери Й. Хўжаахметов, «Индустрия» автобазаси шофёри Ж. Авезов, 19-автопарк слесари Н. Ҳайдаров, Хўжайли автомобиль мактабидан Ж. Демедов, Нукус таксомотор парки шофёри Н. Субоев ва бошқа ўртоқлар бор.

ЯНГИЛИКЛАР

ҚҚАССР

СИФАТ ЯХШИЛАНДИ

Халқобод, Чимбой ва Беруний районларидаги пахта тозалаш заводлари реконструкция қилиниб, поток линияларида ишлай бошлади.

Шу ҳисобдан ишчи кучлари анча камайди. Пахта толасининг сифати яхшиланди. Цехларда техника хавфсизлигини таъминлашда дастлабки муваффақиятларга эришилмоқда. Ишчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг кўлами анча кенгайди.

Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида Хўжайли, Элликқалъа, Манғит пахта тозалаш заводлари реконструкция қилинади ва поток линиялари ишлай бошлайди.

ЙИЛ БЎЙИ САБЗАВОТ

Кейинги йилларда шаҳар ва районларда, колхоз ва совхозларда теплица-парник комбинатлари қурилиши кўлами кенгайиб бормоқда.

Шу кунларда автоном республикада 31,5 гектарли теплица-парник комбинати маҳсулот етиштирмоқда. Шу теплицани 33-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари бунёд этдилар.

— Ўтган йили Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозида, Нукус районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозида теплица-парникни қуриб бердик, — деди механизациялашган кўчма колонна бошқарувчиси С. Нуржонов. — Бу йил эса 3 гектарли теплица-парникни битказиб, фойдаланишга топширамиз. Шу беш йилликнинг охирига бориб теплица парникларнинг майдонини 40 гектарга етказамиз.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

КУРАШ:

ҒОЛИБЛИК СУПАСИДА

Прагада дзю-до бўйича ўтказилган халқаро турнирда совет курашчилари учтадан олтин ва кумуш, иккита бронза медалларини қўлга киритиб, команда ҳисобида биринчи бўлишди. Беллашувда иштирок этган СССР халқлари ёзги VIII Спартакиадасининг кумуш медали совриндори гулистонлик Андрей Клоян 78 килограмм вазнли дзю-дочилар билан курашда тбилисилик мамлакат экс-чемпиони Т. Навғалаури ҳамда одессалик жаҳон биринчилигининг совриндори Л. Наканиларни енгиб, ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилди.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

*** ЧИМ ХОККЕЙ. Тошкент областининг «Политотдел» колхозида СССР кубоги учун зонал мусобақалар ўтказилмоқда. Ҳозирча «Политотдел» ҳамда Горький шаҳрининг трамвай-троллейбус бошқармаси коллективлари тўрттадан очко тўплаб, олдинда боришмоқда.**

*** ШАХМАТ. Тож даъвогарлари Г. Каспаров билан В. Смислов ўртасида кечиктирилган иккинчи ўйин томонларнинг розилиги билан давом эттирилмай дурангга келишилди. Ҳозир умумий ҳисоб — 1:1. И. Левитина билан Л. Семёнова ўртасидаги ҳисоб учинчи учрашувдан кейин 2,5:0,5 бўлиб турибди. Навбатдаги ўйин олдидан Л. Семёнова дам олишни ихтиёр этди.**

ФАН ВА ТЕХНИКА ОЛАМИДА

СИНАБ КЎРИЛМОҚДА

В. И. Ульянов (Ленин) номидаги Ленинград электротехника институтининг ходимлари олинган бир неча дон намуналари орасидан заараркунандалар қурти тушган донни дарров ажрата оладилар. Улар бу ишни лаборатория анализсиз бажарадилар.

Ҳозирга қадар деҳқончилик маҳсулотининг сифати микроскоп ёрдамида текшириларди. Мутахассислар донни кесиб унинг структурасини ўрганадилар, қанчалик шикастланганлигини аниқлайдилар. Олий мактаб тадқиқотчилари касалланган дон ўзига хос хусусиятга эга бўлишини, электромагнит тўлқинларини соғлом донга нисбатан кўпроқ ютишини аниқладилар. Шу нарса махсус ихчам радиоспектрометрлардан контролер сифатида фойдаланишга имкон берди. Улар тезда аниқ диагноз қўйишга, доннинг ҳолати тўғрисида зарур информация олишга кўмаклашмоқда.

Олий мактабнинг тажриба корхонаси шундай приборларни ишлаб чиқара бошлади. Тожикистон ССР Фанлар академиясининг В. И. Никитин номидаги химия институтида бу приборлар саноат кўламида синаб кўрилмоқда.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати министрлиги

РЕСПУБЛИКА ҚОҒОЗ ВА ЁҒОЧНИ ҚАЙТА ИШЛАШ САНОАТИ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ЖАМИЯТИ ПРАВЛЕНИЕСИ ВА ТОШКЕНТ ТЕХНИКА УЙИ

16 МАРТ СОАТ 11.00 да

«Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати министрлиги корхоналарида мавжуд корхоналарнинг қувватини ошириш, реконструкция қилиш, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш ҳисобига мебель ишлаб чиқариши ҳажмининг ўсиши»

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА КЕНГАШИНИ ЎТКАЗАДИ

Адрес: Тошкент шаҳри, Магазин — Мавзук кўчаси, 254-уй. «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси.

●

ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ПАХТАКОР» Марказий стадиони реклама ва билетларни реализация қилиш бўлими

1984 йилги футбол мавсуми учун

АБОНЕМЕНТЛАР СОТАДИ

Абонемент баҳоси — 25 сўм 50 тийин.

Марказий секторга абонементлар ва билетлар кассалар орқали сотилмайди.

●

ТОШКЕНТ ТЕХНИКА УЙИДА

14—28 МАРТ КУНЛАРИ

ВЦСПСнинг СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «МЕҲНАТ ВА ДАМ ОЛИШ» павильонининг касаба союзларига давлат социал страхованиесини бошқариш топширилганлигининг 50 йиллигига бағишланган «СССРда СОЦИАЛ СТРАХОВАНИЕ ВА КАСАБА СОЮЗЛАРИ» номли КЎЧМА КЎРГАЗМАСИ

НАМОЙИШ ҚИЛИНМОҚДА

Кўргазма ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 11 дан 19.00 гача ишлайди.

АДРЕС: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 48-уй (шаҳар транспорти орқали — «Инқилоб ҳиёбони» бекатигача борилади).

●

ГОСТЕЛЕРАДИО ОБЪЕКТЛАРИ ҚУРИЛИШИНИНГ БИРЛАШГАН ДИРЕКЦИЯСИ ТУГАТИЛДИ

Ҳамма даъволар 1 апрелгача қабул қилинади.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/III да **Келинлар қўзғолони**, 16/III да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/III да **Гулсара**, 16/III да **Тошболта ошиқ**.

Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ва СССР Адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими СССР Ёзувчилар союзи аъзоси

Тўхтасин **ЖАЛОЛОВ**нинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи газетанинг собиқ ходими, шахсий пенсионер

Муаззама **ГАТАУЛЛИНА**нинг

вафот этганлигини билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

15 МАРТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.20 — Фақат мюзик-холлда. Бадиий фильм. 11.25— Ҳужжатли фильм. 11.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Фильм-концерт. 16.45 — Шахмат мактаби. 17.15 — Концерт залида — мактаб ўқувчилари. 18.15 — П. Богданов шеърлари. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Концерт. 20.30 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — КПСС МК мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги Лойиҳасини муҳокама қиламиз. 22.35 — Пахита балетидан дивертисмент. 23.05 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Рус халқ қўшиқлари. 12.05 — Онамларнинг мактаби. 13.40 — Д. С. Грибоедов. Ҳаёти ва ижоди. 14.30— Бошсиз чавандоз. Бадиий фильм. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.30 — Телефильм. 20.45 — Эстрада ва цирк артистлари иштирокида музикали кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05 — Нон таъми. Бадиий фильм. 3-фильм. 23.20 — Оперетта оламида.

ТОШКЕНТ-I. 10.20 — Ўқув программаси. 10.45 — Телефильм. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Саян стартлари. Телефильм. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00 — Бойчечак. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ёшлик. 18.45 — Ҳамиша навқирон ва қадимий Элликқалъа. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳ. Ҳ. Ниёзий туғилган куннинг 95 йиллигига. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10— МОСКВА-II. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Халқ куйчиси. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Реклама. 20.00 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳужжатли кино экрани. 21.30 —МОСКВА-II.

16 МАРТ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Кечиккан муҳаббат. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.55 —Подмосковье қишлоғининг бугуни ва эртанги куни. 17.25 — Уфқ. 18.25 — Телефильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 —Мультфильм. 19.40 — Ҳамдўстлик. 20.10 — Эгизаклар. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Чарин дараларида. 22.30 — Футбол. Днепр — Динамо (Мн). 23.15 — Футбол. Динамо (Тб)— Спартак. 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 13.10 — Телеочерк. 14.05 — Кукриникслар ижоди. 14.35 — Илмий-оммабоп журнал. 15.20 — Т. Драйзер. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — СССР халқ артисти Л. Зыкина ижросида қадимий романслар ва вальслар. 19.30 — Телефильм. 20.45 — Дунё ва ёшлар. 21.20 — 6-венгерча рапсодия. 21.30 — Время. 22.05 — Нон таъми. Бадиий фильм. 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Телефильм. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.40 — Ёшлик. 19.10 — Ҳозирги шароитда идеология иши. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қишлоқда бригада пудратининг афзалликлари. 20.00 — Диалог. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Опера театри солистлари. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII халқаро Тошкент кинофестивали олдидан. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10 — МОСКВА-II. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Ўқитувчилар учун консультация. 18.40 — Телефильм. 19.00 — ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телефильм. 20.00 — Ўқув программаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Кинопрограмма. 21.30 МОСКВА-II.

РАДИО

15 МАРТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Республика композиторларининг қўшиқлари. 9.30 —Халқ талантлари ижро этади. 12.10— Ишчинома. 13.00 — Малши. 14.00 — Меҳнат унумдорлигини ошириш резервлари. 18.15 —Халқаро аҳвол кундалиги. 19.25 — Юность Узбекистана. 21.00—Мамлакатлар ва қитъалар бўйлаб. 21.10 — Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30— Ўзбек классик қўшиқлари.

16 МАРТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёшлик куйлари. 9.30 —Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Ўзбек композиторларининг ижоди. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Социалистик мажбуриятлар қандай бажарилмоқда. 14.00 — Беш йиллик илғорлари ҳақида ҳикоялар. 19.25 — Ёшлик. 21.15 Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда. Ч. Айтматов. «Жамила».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

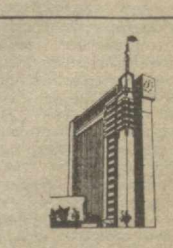

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.